

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

WIELKI GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Nr 114

Częstochowa, niedziela 1 lipca 1945 r.

Rok I.

Witos i Grabski zastępcami prezydenta K. R. N.

Skład Rządu Jedności Narodowej

Pierwsze posiedzenie nowego rządu

WARSZAWA. Dnia 23 czerwca r. w godzinach rannych odbyło się w Warszawie posiedzenie Rady Ministrów R. T. w czasie którego premier Osóbka-Morawski poinformował zebranych o przebiegu rozmów przeprowadzonych w Moskwie. W celu ustalenia stworzenia Rządu Jedności Narodowej, Rząd Tymczasowy postanowił zgłosić swoją dymisję. W godzinach popołudniowych Prezydent K. R. N., Bolesław Bierut, przyjął premiera Osóbka-Morawskiego, który złożył na jego ręce dymisję gabinetu.

Prezydent Bierut powierzył misję tworzenia nowego gabinetu Edwardowi Osóbka-Morawskiemu. Po przedstawieniu listy nowego Rządu Jedności Narodowej, Prezydent zamienił w myśl art. 43 Konstytucji z 1921 r. gabinet w następującym składzie:

- Premier — Edward Osóbka-Morawski,
- I w-premier — Władysław Gomułka,
- II w-premier i min. Reinkwiz — Stanisław Mikolajczyk,
- Min. Obrony Narodowej — Michał Rola-Zymierski,
- Min. Spraw Zagranicznych — Wincenty Rzymowski,
- Min. Administracji — Wład. Klernik,
- Min. Bezpieczeństwa Publ. — Stan. Radkiewicz,
- Min. Skarbu — K. Dąbrowski,
- Min. Przemysłu — H. Minc,
- Min. Komunikacji — J. Rabanowski,
- Min. Poczt i Telegr. — M. Thugutt,
- Min. Zegluga i Handlu Zagr. — St. Jędrzejewski,
- Min. Zdrowia — H. Litwin,
- Min. Lasów — S. Tkacz,
- Min. Pracy i Opieki Społ. — Jan Świątkowski,
- Min. Oświaty — Cz. Wycech,
- Min. Kultury i Sztuki — W. Kowalski,
- Min. Sprawiedliwości — H. Świątkowski,
- Min. Oświaty Kraju — J. Kaczkowski,

DYSKUSJA W SENACIE AMERYKAŃSKIM

WASZYNGTON (Polpress). W związku z rozpoczęciem w Senacie Amerykańskim dyskusji nad uchwałą w San-Francisco Karty Bezpieczeństwa, wezwał Prez. Truman Stany Zjednoczone do porzucenia polityki izolacji i do rozpoczęcia współpracy z narodami świata dla utrwalenia i zabezpieczenia pokoju i postępu. Przewodniczący senackiej komisji spraw zagranicznych Tomm Connolly w przemówieniu wygłoszonym w Senacie, oświadczył między in.: „Do ogólnego wysiłku wojennego przyłączyliśmy nasze siły zbrojne. Obecnie chcemy do ogólnego wysiłku pokojowego przyłączyć nasze siły moralne i materialne. Karą pokoju świata puka dziś do drzwi Senatu. Nie odrzucimy jej. Przyszłej organizacji pokojowej Narodów Zjednoczonych grozi niepowodzenie, o ile Stany Zjednoczone nie przystąpią do niej.

Przegląd prasy angielskiej

LONDYN, (Polpress). — Prasa angielska z dnia 28 czerwca poświęca najwięcej miejsca nowicjuszowi wyborczej Ministra Edena. Dzienniki konserwatywne, jak „Daily Telegraph” i „Daily Mail” podkreślają obrzydliwy charakter tych dobrych stosunków Socjalistyczny „Daily Herald” krytykuje w ostrym tonie wywody Min. Spraw Zagranicznych. Min. Eden powołuje się na poparcia swojej tezy na konieczności zachowania inicjatyw prywatnej — przykład Stanów Zjednoczonych — Partia Pracy natomiast wskazuje na Związek Radziecki jako przykład dla narodu brytyjskiego. Kraj ten, którego gospodarstwo podlega całkowitemu upaństwowieniu doszedł do wspaniałych i jedynych w swoim rodzaju wyników i osiągnął. Partia Pracy pragnie stworzyć w Anglii taki Rząd, któryby odpowiadał tradycjom postępu i uświadomienia narodu brytyjskiego. Rząd taki posiadać musi formę prawdziwie demokratyczną. Liberalny „News Chronicle” podkreśla, że przyjęcie, jakiego doznał premier Churchill w czasie swojej podróży wyborczej wakuje na fakt, że społeczeństwo angielskie potrafi odróżnić przywódcę narodu od działacza partii konserwatywistów. Uderzające

Min. Inf. i Propagandy — St. Matuszewski,
Min. Aproprowizacji i Handlu — J. Sza-cholski.

W dniu 23 czerwca r. o godz. 10 w gmachu rządowym odbyło się zaprzysiężenie Rządu Jedności Narodowej przez Prezydenta K. R. N. Boł. Bieruta. Następnie odbyło się I-tze posiedzenie.

WARSZAWA (Polpress). W dniu 23 czerwca r. odbyło się posiedzenie Prezydium KRN, na którym rozpatrzone zostały zagadnienia, związane z utworzeniem Rządu Jedności Narodowej.

Ustępujący ministrowie: Wice-premier Stan. Janusz, oraz ministrowie: Edmund Bertola, Tadeusz Kapelinski, Edward Ochab, dr St. Skrzyszewski, Witold Trojanowski i Edmund Zaleski za wybitne zasługi w organizacji swoich resortów odznaczony zostali złotym Krzyżem Zasługi. Ob. Wł. Kowalski w związku z objęciem tekłi Ministra Kultury i Sztuki, złożył rezygnację ze stanowiska Pierwszego Zastępcy Prezydenta KRN.

Jednocześnie Prezydium postanowiło dokooptować następujących posłów do Krajowej Rady Narodowej: Prof. Stanisława Grabskiego, Stanisława Mikolajczyka, dra Władysława Klernika, dra Henryka Kołodziejkiego, Antoniego Kołodzieja, prof. Adama Krzyckiego, prof. St. Kutrzebę, Jana Stańczyka, Wincentego Witosza oraz Zygmunta Żuławskiego.

Spośród dokooptowanych posłów postanowiono zaprosić na stanowisko zastępcy Prez. K. R. N. ob. Wincentego Witosza i prof. Stanisława Grabskiego.

Przedstawiciel Szwecji przybył do Warszawy

WARSZAWA (Polpress). Rząd Jedności Narodowej i Rząd Szwedki postanowili wymienić swoich przedstawicieli. Rząd Szwecji mianował, jako swego przedstawiciela p. Brynoffa Enga, który przybył już do Warszawy. Nazwisko polskiego przedstawiciela zostanie ogłoszone w najbliższych dniach.

Przyłączenie Ukrainy Zakarpackiej do Z. S. R. R.

MOSKWA. W ostatnich dniach toczyły się rozmowy między przedstawicielami rządu ZSRR i rządu Republiki Czechosłowackiej w sprawie Ukrainy Zakarpackiej.

W dniu 21 czerwca w wyniku tych rozmów podpisano między dwoma rządami umowę, na mocy której Ukraina Zakarpacka czyli tak zwana Ruś Podkarpacka została przyłączona stosownie do życzenia zamieszkującej tę ziemi ludności do Ukrainy i wchodził w skład Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej. Umowa ta została podpisana: z upoważnienia Prezydium Rady Najwyższej ZSRR przez Komisarza Ludowego Spraw Zagranicznych Prezydenta Czechosłowacji przez premiera rządu Czechosłowacji p. Firliogera

i sekretarza M. S. Z. Czechosłowacji p. Clementza. Umowa została podpisana w obecności Generalissimusa Związku Radzieckiego J. Stalina.

CZECHOSŁOWACJA ROZPOCZĘŁA DZIELENIE ZIEMI

PRAGA (Polpress). Pierwszego podziału ziemi na podstawie dekretu Prezydenta Republiki Czechosłowackiej o konfiskacie własności niemieckiej, węgierskiej i zdrajców narodu dokonano w uroczysty sposób w niedzielę, 24 bm. Podzielono majątek przywódcy Niem. Fryderyka Kinsky'ego w Worzawicach, obejmujący ponad 200 ha ziemi ornej, przeszło 700 ha lasu i ok. 200 ha stawów rybnych.

Marszałek Stalin generalissimumem Związku Radzieckiego

MOSKWA (Polpress). Prezydium Rady Najwyższej ZSRR postanowiło nadać Naczelnemu Głównodowodzącemu Armii Czerwonej — Józefowi Wissarionowiczowi Stalinowi tytuł Generalissimusa Związku Radzieckiego.

GENERALISSIMUS ZWIĄZKU RADZIECKIEGO

MOSKWA (Polpress). „Prawda” omawia

postanowienie Prezydium Rady Najwyższej o nadaniu Stalinowi tytułu „Generalissimusa” Związku Radzieckiego i pisze na ten temat: „Przeżywamy dni sławy i triumfu. Zwycięstwo nad hitlerowską Rzeszą, które nie ma sobie równego w historii, zawdzięczaćyśmy człowiekowi, który w tej bohaterkiej walce dowodził milionami obywateli radzieckich. Łączy on w sobie rozwagę, mądrość, umiejętność obliczania możliwości największą odwagę. Imię jego — Stalin. Oswobodziciel. W ciągu trzech pięcioletek Stalina przekształcił nasz kraj i uczynił go niepokonanym. W najcięższych chwilach, kiedy ojezyczna nasza znajdowała się w śmiertelnym niebezpieczeństwie i kiedy hordy Hitlera zalewały kraj, głos naszego wielkiego przywódcy brzmiał pełen otuchy i dawał nam odwagę. Stalin powiedział: że wróg zostanie pokonany, gdyż odwieczna podstawa prawda decyduje o wyniku walki. Plan strategiczny Stalina, zmierzający do zniszczenia nieprzyjaciela u wrót naszej stolicy był nie tylko odważny, lecz oparty na głębokim zrozumieniu sytuacji. Stalin jest twórcą nowej metody strategicznej, łącząc przerwanie frontu z szereko zakrojonymi operacjami oskrzydlenia. Umiał on urzeczywistnić swój plan strategiczny. Armie nieprzyjacielskie zostały otoczone i zniszczone. Żołnierze radziecki przemaszerowali od Włgi do Berlina, prowadzony przez swoich marszałków, którymi kierował wielki wódz. Wdzieczna ojczyzna ofiarowała mu za te zasługi najwyższy tytuł wojskowy Generalissimusa Związku Radzieckiego.

CHURCHILL ZAKOŃCZYŁ PODRÓŻ PRZEDWYBORCZĄ

LONDYN (Polpress). Premier Churchill powrócił do Londynu z podróży przedwyborczej po Szwajcarię. Obecnie w Londynie wygłosi ostatnie przemówienie przedwyborcze.

Prawda o osadnictwie na dolnym Śląsku

(Od specjalnego wywiadu „Głosu Narodu”)

Żyjemy w czasach nasilonych wyjątków. Wojna i okupacja przyzwyczaiły nas do jasnych faktów, a nasza wyobraźnia i nasze nerwy nastawiły na odpowiedniość do faktów jasną reakcję. Następnym — przez tyle lat pobawieni prawdziwej pracy, z konieczności dawaliśmy po prostu płotek.

I obecnie, jeśli chodzi o teren, swoje są one, na których dopadał się pokar wojny, w braku komunikatów oficjalnych, obywateli radowej, telegraficznej i t. p., wiadomości nasze opieramy na wieściach podawanych z ust do ust.

Tak było jeśli chodzi o osadnictwo na Dolnym Śląsku.

Z jednej strony przedstawiano Eldorado, mlekiem i miodem płynące, a drugiej straszenie, że zjeżdżający na osiedla znajdą pola nieobrobione, gospodarstwa zniszczone i obrabowane, brak inwentarza żywego i martwego, maszyn, narzędzi — jednym słowem warunki nie do egzystencji.

Zarówno optymizm jak i pesymizm mają swoje uzasadnienie ale nie wyłącznie tu i tu i nie wyłącznie tu minus. Ie było w tych wieściach naturalności, latwowierności, skłonności do przesady drugich, trzech czy n-tylek ust, a ile pochochności do wniosków ogólnych na poszczególnym przykładzie czy sędziwomowej zdej woli paucia, ust pierwszych — obliczenie nie leży w sferze możliwości.

Pewnym jest, że nie było jednego; obiektywnego i trzeźwego poglądu. A tylko tą drogą uzyskać można odpowiedniość podjęcie do danej sprawy, zwłaszcza w sytuacji wyjątkowej, jaką przeżywamy obecnie.

Dolny Śląsk posiada ziemię urodzajną, obfitującą w czarnoziem i lesy, przeważnie przemyślnie buraczane, posiada różnorodność bogaty przemysł, posiada miasto i wieś (a których każda jest małym miastem) o wysokiej kulturze materialnej, soli nie zabudowane, zelektryfikowane, a siłki wodociągowa, gazowa, (niemal w każdym gospodarstwie bodaj zniszczonym, bodaj w kupie śmieci znaleźć można motor elektryczny, ale posiada również i te wszystkie braki, wyodrębniane przez pesymistów.

Braki są, braki poważne ale — braki na razie.

Czyż można dziwić się ziemi, na której części Niemcy stawiali ostatni, rozpaczyliwy opór? Która przemaszerowały i maszerują jeszcze całe armie? Czy można dziwić się tej ziemi, że nie została w całości uprawniona i obsiana całą obsadzoną że są na niej zniszczenia? że są braki?

I czyż wypada bić na alarm, że zdarzyły się na tej ziemi takie czy inne fakty, mieszczące się, jeśli chodzi o poszczególne charaktery, czy temperamenty, w psychice żołnierza — zwycięzcy? Że przeciw takim charakterom czy temperamentom można po stawiać tylko, o tym świadczyć fakty. Trzeba tylko chcieć i umieć trafić do czynnika kompetentnego w zastosowaniu tam. Jeśli się tego nie umie — fakty się podwaja.

Opuszczenie rak, czy też chwytanie się nimi za głowę — nie jest taktyką, szepcąc trzecim na ucho — dyplomacją, a kompleksem niższości tłumaczeniem. Duch święty się wyreczy.

Przedstawienie faktom, które słabszym po prostu napędzają strach, jest konieczne nie tylko z uwagi na nas, ale i z uwagi na godność całosci, której jedyności pojedynczo czy grupami utraczają.

Zwalczanie tak specyficznych i różnorodnych trudności, jak te, które zachodzą na Dolnym Śląsku, wymaga metody, właściwej metoda zaś wymaga właściwych ludzi, którzy spośród krzyżujących się racji i względów, pod naporem zmieniających się okoliczności umieją wypracować drogę.

Tacy ludzie na Dolnym Śląsku są i istnieją. Niemcy stanowili nieodrzucany argument przeciwko tym, którzy takie czy inne niedołączanie tłumacza trudnościami nie do pokonania.

Administracja miejscowa uprawnie zorganizowana i pracująca, miejscami może zostać uprawniona. Przede wszystkim jednak chodzi o takie miejsca w centrach. Centrala ma być wszechwiedząca, aby mogła spełnić swoje zadania.

Poza zniszczeniem wojennymi i niedołączaniem administracyjnymi, apetycznym kądem dla złotej placki, była kwestia Niemców porażonych na opuszczone, czasu ofensywy radzieckiej, gospodarstwa, następnie przydzielone osadnikom.

Kwestia powyższa, wobec rozpoczęcia u

(Dalszy ciąg na stronie 3-4)

Problemy polsko-czechosłowackie

(Komentarz Polskiej Agencji Publicystycznej » Polpress «)

Mimo historii dawnych lat

Dia oświetlenia całokształtu problemu stosunków polsko-czechosłowackich konieczne są pewne dygresje historyczne. W pierwszym etapie wzajemnych stosunków, ciągnącym się na przestrzeni wieków aż do wojny światowej, rzuca się w oczy przewaga sporów, szczególnie, o Śląsk i Morawy. Brak natomiast zupełny jakiegokolwiek zrozumienia wspólnego niebezpieczeństwa ze strony Niemiec czy Austrii. Cechy znacznie wcześniej niż Polska utraciły swą niepodległość, której końcem w epizodem była bitwa pod Białą Górą (1620). Gdy następnie Polska spotkał podobny los z końcem XVIII wieku, współność losów obu narodów dalej nie doprowadziła do na wzięcia jakichkolwiek nie istotnej współpracy.

Dążenia do niepodległości, jakie nurtowały dwa kraje, w każdym z nich, w zależności od charakteru i struktury społecznej, inaczej się przejawiały. Polacy walczyli o swą wolność z właściwym sobie wzbudzeniem romantyzmem. Czesi, pozbawieni od Kłeski pod Białą Górą swej warstwy szlacheckiej, która podzieliła los husytryzmu, prowadzili ekonomiczną mobilizację sił narodowych.

Pe wojnie światowej

Upadek cesarstwa habsburskiego umożliwił Czechom wydobycie z ruin monarchii austro-węgierskiej własnego państwa. Które w połączeniu ze Słowacją (co poprzedził Polski Komitet Narodowy w Paryżu) stało się Republiką Czechosłowacką. O ile grzebiel Karpaci wrywał linie graniczne polsko-czechosłowackie na południu Polski o tyle polowie Śląska Cieszyńskiego, Leżącego po obu stronach rzeki Olzy, a zamieszkanego w większości przez Polaków, stanowił problem otwarty ze względu na odrednowanie administracyjną tej ziemi z czasów austriackich i z uwagi na rozczłonka do niej z obydwu stron, polskiej i czechosłowackiej.

Prawda o osadnictwie na Dolnym Śląsku

(Dokończenie ze strony 105)

dziem 21 km. wśród niemieców przez Wojsko Polskie, masowej akcji wysiedleńczej, przestaje być aktualna.

Niemniej jednak zamieszki należyć, że ewakuację powracaczy niemieck, jeśli pozostawał, — pozostał w charakterze pracownika u właściciela Polaka. Otrzymał wówczas pomieszczenie, przesłano dla służby, 75 proc. racji żywnościowych oraz 50 proc. zarobku w stosunku do norm pracownika polskiego.

Zdarzają się sporadyczne wypadki w wyniku niedostatecznej jednolitości spośród osadników czy spośród władz, że niemiec nie godzi się na służbę, pozostawia jednak w mieszkaniu i na polu w milczeniu i biernym oporze.

W żadnym jednak wypadku nie miało miejsca zwrocenie niemieców gospodarstwa, na którym osiedlił się już Polak.

Obecnie wysiedla się nas przysięganym szerokości 25 km., w czasie dwutygodniowym. Całkowicie przeprowadzenie wysiedlenia niemieców z terenu Polski przewidziane jest na 2 mjes. Na razie wyłącza się z akcji niezabędnych fachowców, w większości rzemieślników i robotników, którzy mają pozostać do chwili zastąpienia ich przez polskie.

Podnoszą się głosy sprzeciwu co do masowego wysiedlenia, argumentując, iż, wydłużając niemal całkowicie miejscowości, w większości zamieszkałe przez niemieców, pozostawia się Dolny Śląsk ręk do pracy tuż przed rozpoczęciem akcji inwazyjnej. Nie ma to odmówić słuszności tym argumentom, skoro jednak jest już tak jak jest, szkodą czasu na dyskusje.

Tym bardziej kategoryczny staje się temperatywny.

Dolny Śląsk wzywa do pracy!
Dolny Śląsk wzywa: rolników na rolę, rzemieślników do warsztatów, robotników do fabryk, urzędników za biurka, wzywa wszystkie zakłady, wszelkie dziedziny wiedzy, sztuki i umiejętności.

A w pierwszym rzędzie wzywa ciebie, kołarzu! Na żniwal

Dowiedliśmy prawa do Śląska czynem zbrojnym, dowiedźmy z kolei pokojową pracą!
Na razie będzie 1 krowa, 1 koń, 1 traktor na 5 gospodarstw. Będzie czarny chleb i ciepła o nim praca. Przechrymy — jesteśmy Polakami — wiele umiemy przetrzymać. Ziemia nam odpała, ziemia, którą obecnie po raz wtóry obejmujemy w posiadanie, ziemia, na której mowa nasza, wrota naszych dziadków i nasz obyczaj przetrwały, mimo 700-letniej germanizacji, nie osiedziły w jednolitym stopniu, ale przeciwnie.

Na te ziemi „skąd nas wód — królowski kół Piastów” — przychodzimy tera. I już nie odejdzemy!

Ł. Z.

Tymczasowo zatwierdzono te sprawy umowa, zawarta między Polską Radą Narodową, w Cieszyńcu, a Czechami Zemakim Narodnym Wyborem dnia 5 listopada 1918 r. Protokół umowy przewidywał tymczasowe wyznaczenie granicy i pozostawienie ostatecznego rozstrzygnięcia zainteresowanym rządom lub konferencji pokojowej.

Niestety w dniu 28 stycznia 1919 r. silne oddziały czeskie uderzyły na Śląsk Cieszyński, zmuszając nieliczne siły polskie do wycofania się poza Olzę i opuszczenia samego Cieszyńska.

Oweczesny stan świeżo budowanego państwa nie pozwalał Polsce na przedsięwzięcie odpowiednich kroków wojskowych, pozostawało jedynie odniesienie się do rządów sprzymierzonych, które wówczas były w trakcie zatławiania problemów powojennych. Pewne oszczędności niedostatecznej popięgnięcia oddziały polskich skłoniły stronę czechosłowacką do próby ugodnienia sprawy w umowie, podpisanej pod auspicjami Rady Najwyższej Sprzymierzonych w Paryżu dnia 3 lutego 1919 r.

27 września 1919 r. Rada Najwyższa (Rada Pięciu) powzięła decyzję w sprawie plebiscytu na spornych terenach polsko-czechosłowackich, a więc na Śląsku Cieszyńskim, Spiszem i Orawie. Dnia 8 lutego 1920 r. objęła administrację tych terenów Międzynarodowa Komisja dla przeprowadzenia plebiscytu.

Tymczasem Polska została przez reakcję na i awanturniczą politykę ówczesnych rządów wplątana w wojnę z ZSRR. Stworzona przez to przymusowa sytuacja wykorzystana została przez stronę czechosłowacką, pod której naciskiem Sprzymierzonymi zadaliśmy od Polski przyjechać z góry decyzji Rady Najwyższej w sprawie Śląska Cieszyńskiego, Spisza i Orawy. Polska zgodziła się na to w agreement, podpisanym dnia 10 lipca 1920 r. w Spa. Tego też dnia Rada Najwyższa poleciła zatwierdzenie sprawy Śląska Cieszyńskiego, Spisza i Orawy Konferencji Ambasadorów.

Ostateczna decyzja Konferencji Ambasadorów zapada w Paryżu dnia 28 lipca 1920 r. Położona na zachodnim brzegu Olzy część powiatu cieszyńskiego i powiat tryczacki, dwa etnicznie polskie obszary, przyznane zostały Czechosłowacji. Polska, przyjmując te decyzje, była w trakcie wojny z ZSRR, była zdana na łaskę i niełaskę Sprzymierzonych.

Od tego czasu nad stosunkami polsko-czechosłowackimi zacięła atmosfera wyrażonej Polacy krytyki. W tych warunkach nie została ratyfikowana umowa polityczna, zawarta w Pradze 6 listopada 1921 r. Chłodno, często, nawet ostre nastroje przez trwały wiele lat, uniemożliwiając współpracę polityczną i gospodarczą. Stosunki polsko-czechosłowackie nosiły raczej cechy wzajemnego bojkotu, niż sąsiedzkiego współzycia. Zainteresowanie Czechosłowacji Małą Ententą i zupełne odrednowanie polityki polska wykazywały, że wspólne niebezpieczeństwo, grożące ze strony Niemiec, nie było wzajemnie doceniane.

O ile jednak szerokie, przeważnie demokratyczne odłamy społeczeństwa polskiego starały się znaleźć modus vivendi i przez nawiązanie serdecznych stosunków przetrzeći pomost do zatławiania nieporozumień, o tyle ówczesne sanacyjne kółka rządowe Polski przedzwierzętliwie ekwipulski skorzystały z błędów polityki monarchistycznej i z nawiązaniem przez siebie „przyjacieli” z hitleryzmem.

W polowie września 1938 r. rozpoczyna się powstanie niemieców sudeckich, w Czechosłowacji wywołujące się niesłychanie trudną sytuacją, a rząd sanacyjny Polski składa 17 września 1938 r. pierwsze demarche w Londynie i Paryżu w sprawie Zaolzia. Gdy w międzyczasie przyzysk monachijscy kategorycznie żądają od Czechosłowacji uznania pretensyj niemieckich, 19 września następuje drugie demarche, już także w Rzymie i Berlinie, ze strony Polski. 21 września Polska, wypowiedziawszy umowę z dnia 28 kwietnia 1925 r. i zażądała zatławienia sprawy terytoriów, zamieszanych przez ludność polską analogicznie do zatławienia sprawy ludności niemieckiej.

Odczynny list, z jakim prezydent Benes zwrócił się 26 września do Moscińskiego nie przyniósł odrednowania sytuacji i nowa nota polska z dnia 27 zażądała kategorycznej odpowiedzi czeskiej.

Dnia 29 września odbyła się konferencja w Monachium, a w następnym dniu pozostawiona samotnie Czechosłowacji przyjęła jej postanowienia w sprawie Sudetów, i październiku Czechosłowacja przyjęła ją dania Polski w sprawie zwrotu Śląska Cieszyńskiego.

Ustąpienie ładunkom wewnętrznym, dyktującej prezydenta Benesa, powstanie autonomicznego rządu słowackiego; potem przyłączenie Zakarpaciej Ukrainy do Węgier — to dalsze etapy upadku Czechosłowacji. I tu już widąc związek tej historii z Polską; gdy maniacka idea Piłsudskiego, wplątana Polskę w wojnę z ZSRR, Czechosłowacja nie omyliła i wykorzystała trudnej sytuacji Polaki, gdy zbrodniczy hitleryzm wrywał rękę po należące do Czechosłowacji ziemie, spadkobiercy Piłsudskiego w osobach Becka i Ryda nie tylko przeszkodziłi w udzieleniu Czechosłowacji pomocy przez ZSRR, nie tylko zlekceważyli ostrzeżenia rządu ZSRR, ale sięgnęli ręką do gardła bratniego narodu słowackiego razem z Hitlerem. Kółko historii potoczyło się dalej i w rok później i Polska i Czechosłowacja jęczyły pod jarzmem niemieckim.

Elementy nieporozumień

Wypadki, które dzieją się na Śląsku Cieszyńskim i zainteresowanie opinii polskiej nimi świadczą, iż w stosunkach polsko-czechosłowackich musi coś zostać zatławione. Aby zrozumieć to lepiej, należy sięgnąć do geografii i statystyki.

Dedycja Konferencji Ambasadorów z 28 lipca 1920 r. przyznała Czechosłowacji lewostronny teren powiatu cieszyńskiego nad Olzą i powiat tryczacki, rozciągający się po obu brzegach Olzy w jej dolnym biegu. Odebrana Polace część powiatu cieszyńskiego miała obszar 648 km kw. z ludnością około 100 tys. Na 282 km kw. powierzchni powiatu tryczackiego zamieszkiwało około 140 tys. ludność. Łącznie cho dziło o 706 km i ponad 230 tys. ludności. Już według austriackiego spisu ludności z r. 1910 Polacy stanowili 76,7 proc. ogółu ludności opisanego wrzeń obszaru. Również uczeni i statystycy czeskie przedwojenna zawsze przyznawała etnograficzna przynależność tych ziem do Polski; dopiero w najnowszych czasach obliczenia czeskie wykazały, że w 1930 tylko 76 290 Polaków, zamiast właściwej cyfry 122 tys. Zarysować nam należy, że nawet tam, gdzie Polacy nie stanowili bezwzględnie większości, to w każdym razie stanowili zawładną względną większość nad Czechami, gdyż obok tych dwu narodowości mieszkało wielu niemieców. Tak np. w przysięganym w r. 1920 Czechom terenie, Polacy stanowili większość ponad 90 proc. w 69 gminach w innych, jak np. w Boguminie, stanowili w spisie austriackiego 83,3 proc. ludności, podczas gdy, Czesi tylko 7, proc. Totalnie można powiedzieć, żeby postępowanie Czechów w r. 1919, kierowane było względami etnograficznymi. Bogate, urozmaicone, zwłaszcza powiat tryczacki, przylukujące wysekalnicę wokoła kółka (kółko) np. w Polsce w dawnych granicach (brak) oraz inne wzdłuż sprowadzający fak ty, które nie stwarzały podstawy prawnej do rozprawienia spiekich do tych ziem.

Terror monarchistyczny w Grecji

MOSKWA (Polpress). Z Aten donoszą, że terror monarchistyczny w Grecji nie ustaje. Lewicowa prasa republikańska codziennie donosi o licznych faktach pobicia i zabójstwa demokratów i o demolowaniu redakcji gazet demokratycznych. Codziennie w prowincji nadchodzi dziesiątki protestów przeciwko bezprawiu band monarchistycznych. Terror szerzy się przy całkowitej bezczynności władz, a uzupełniają go masowe represje organów państwowych, skierowane przeciwko elementom demokratycznym. Zabrakło więzień i kazań, wrybdujących w latach ostatnich. Słynne Ateńskie Muzeum Archeologiczne zamieniono na więzienie. Więźniów trzyma się w takich warunkach, że jak podala jedna z prawicowych gazet „zasiedzenie na kilka miesięcy jest równoznaczne z wyrokiem śmierci”. Według materiałów, ogłoszonych przez EAM, w ciągu jednego tylko tygodnia „od 8 do 10 czerwca dokonano 42 zabójstw politycznych i 882 aktów pobicia obywateli demokratycznych, 448 aresztowań,

17 napadów na lokal EAM i 19 oblaw. 35 osób rannych a 13 „zagineło”. Dnia 8 czerwca kierownicy partii i organizacy republikanek Sofii, Stefanidis, Teodoros, Milonas, Markuris, Roudis i inni odwołali protest i założyli energiczny protest przeciwko terrorowi, panującemu w kraju. Podkreśliłi oni, że w istniejących warunkach niemożliwe jest przeprowadzenie wolnych wyborów oraz zażądali, aby policja, żandarmeria i gwardia narodowa przestała służyć jednemu ugrupowaniu politycznemu (monarchistom). Delegacja zażądała rozwiązania tajnych organizacy monarchistycznych, usunięcia ich członków z wysokich stanowisk w wojsku, postawienia poza prawem i wykorzenia band terrorystycznych.

Dzienniki demokratyczne podkreślają, że odpowiedzialność za brak elementarnej bezpieczeństwa w kraju spada na ministra spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i ministra wojny i dlatego domagają się ich dymisji.

Zmiany w administracji Pomorza

ELBLĄG. Przybył do Elbląga wice-wojewa gdański ob. pułk. Anatol, który w rozmowach z prezydentem miasta ob. Wysokieim oraz na wspólnej konferencji ze starostą powiatowym i naczelnikami wydz. Za rządu Miejskiego zapoznał się pokrótce z dotychczasowym przebiegiem prac admnistracji polskiej na tych terenach. Wizyta wice-wojewody gdańskiego nastąpiła w związku z projektem włączenia powiatów: elbląskiego, malborskiego, sztumskiego i kwidzińskiego do województwa w Gdańsku. Dotychczas powiaty te należały do okręgu mazurskiego i administrowane są przez pełnomocnika rządu w Olsztynie.

ODBUDOWA MOSTÓW W POLSCE

WARSZAWA (Polpress). Wobec zniszczenia przeważającej ilości mostów uszczątkach polskich Ministerstwo Komunikacji przystąpiło do odbudowy 12 mostów kolejowych, które z uwagi na liczne i pilne potrzeby państwa muszą być oddane do użytku w możliwie najkrótszym czasie. Na samej Wiśle, na której zniszczono 46 mostów podjęto prace przy 6 mostach. Do dnia 1 lutego 1936 roku ma być ukończona rekonstrukcja mostu w Warszawie przy Cytańdli. Przy moście kolejowym linii średnicowej uszuwa się obecnie zniszczone konstrukcje z koryta rzeki. Most będzie odbudowany według nowych planów z jezdnią górną (a nie dolną, jak było poprzednio) i będzie przypominał optycznie ewentualnie dawny most Poniatowski. Z innych mostów na Wiśle będą naprawione jeszcze w tym roku: most pod Sandomierzem, oraz mosty w Dęblinie i Krakowie (Kraków — Płaszów). Prowizorycznie odbudowuje się mosty w Toruniu i Grudziądzu.

NOWA LINIA KOLEJOWA TOMASZÓW — RADOM

WARSZAWA (Polpress). Ministerstwo Komunikacji rozpoczęło roboty przy budowie nowej linii kolejowej Tomaszów Maz — Radom. Prace to rozpoczęte przez okupanta są obecnie kontynuowane w odległości 89 km od Tomaszowa. Roboty ziemne i mosty mają być wykonane jeszcze w tym roku. Długość całej linii wyniesie 85 km.

Polacy w Ameryce witają Rząd Jedności Narodowej

Wybitny uczoney polski, przebywający obecnie w Ameryce — Złotowski, wyraził w wywiadzie prasowym swoje wielkie zadowolenie z powodu utworzenia Rządu Jedności Narodowej. Mówiąc o osiągnięciach Tymczasowego Rządu w Warszawie, wkazał Złotowski na reformę rolną, dzięki której miliony chłopów otrzymali ziemię. Za znaczny on również, że w Polsce obowiązują dziś konstytucja demokratyczna z roku 1921 i potępił w ostrych słowach reakcyjną klikę Arciszewskiego. Również polskie Zawodowe w Ameryce powitały z zadowoleniem utworzenie Rządu Jedności Narodowej.

PRASA RUMUŃSKA O RZĄDZIE JEDNOŚCI NARODOWEJ

BUKARZEST (Polpress). Cała prasa ru-

muńska zamieszczą wiadomości o przyjęciu do Moskwy Brz. Bieruta i Premiera Oubki-Morawskiego, jak również o osiągnięciu porozumienia w kwestii polskiej. „Wienalul” w artykule zatytułowanym „Sielkie nowiny—dobre nowiny” wyraża zadowolenie opinii publicznej w związku z zgodą osiągniętą w kwestii polskiej. Wydarzenie to pozwala spodziewać się pełnego podwzienia przyszłego spotkania. Wielkiej wiłki, „Jurnalul de Dimineață” zamieszczą artykuł „Serban volina” pod tytułem „Kwestia Rządu Polskiego”. Autor przypomina los Narodu Polskiego od 1919 r. i pisze m. in.: „Przezwyciężyłi jednolici między sojusznikami mieli nadzieję, że rozbieżności zdań w kwestii polskiej może doprowadzić do zerwania współpracy między mocarstwami”.

Hiszpania gen. Franco

nie może być członkiem Org. Nar. Zjednoczonych

SAN FRANCISCO (Polpress). Wniosek delegata meksykańskiego przeciwko dopuszczeniu do nowej organizacji międzynarodowej państw osi lub państw posiadających rządy, narzucone w jakikolwiek sposób przez zbrojne siły osi, jak już donosiśmy poprzednio, został (czynnym) poparty przez przedstawicieli wielu państw. Członek delegacji ukraińskiej Republiki Radzieckiej Paładin oświadczył, że członkiem organizacji międzynarodowej może być także państwo, które całkowicie podziela zasady i cel tej organizacji, a mianowicie uznaje te zasady i cele, jakie zianowicie narodziły się w wyniku zwycięstwa i wyzwolenia świata od okropności i barbarzyństwa hitlerowskiego „nowego porządku”. Dlatego uważamy za absolutnie niemożliwe dopuszczenie do zespołu narodów zjednoczonych przedstawicieli Hiszpanii gen. Franco. Franco uzbroid i wysłał do ZSRR na pomoc wojskom niemieckim „Blekina Dywizje Hiszpańska”, której żołnierze walczyli przez cwojną Armię Czerwoną i lamali w czasie wojny, podobnie jak wojska niemieckie, przejęte przez kraje cywilizowane zasady prowadzenia wojny. Franco wysyłając dywizje hiszpańskie prowadził zbrojną walkę przeciwko jednemu z członków Narodów Zjednoczonych, walkę na stronie nieprzyjaciela całej postępowej ludzkości i kultury światowej, walkę przeciwko zasadom Narodów Zjednoczonych i milijonów pokój. Franco podniósł rękę na przedstawicieli narodowych, wybranych na podstawie konstytucji hiszpańskiej, rozpedził organa rządu, wyrażające wolę narodu hiszpańskiego. Delegacja ukraińskiej Republiki Radzieckiej uważa, że dźwi Narodów Zjednoczonych powinny być na zawsze zamknięte dla państw, które podtrzymały napastników, a w pierwszym rzędzie dla faszystowskiej Hiszpanii.

publiki Radzieckiej powiedział m. in.: Mówiąc o Hiszpanii gen. Franco nie powinniśmy zapominać o tym, że w tej wojnie Franco stał po stronie zła, po stronie niemieckich hitlerowców, jako wierny ich asystent. Rząd gen. Franco od pierwszego do ostatniego dnia wojny okazywał Hitlerowi wszelką pomoc wojskową, a teraz gdy Niemcy i ich satelici zostali rozgromieni, rząd Franco przekształcił Hiszpanię w arcy dla przestępstw faszystowskich. Wiadomo, że cały szereg faszystowskich działaczy niemieckich, a w tej liczbie, jak to donosiła prasa, może i sam Hitler, znalazł przytułek pod skrzydłami drubna hiszpańskiego, żeby wiązać się episkopów przeciwpojętych”. Delegacja białoruska uważa za konieczne oświadczyć, że faszystowska Hiszpania

znajdowała się w stanie wojny z narodem białoruskim. Z ręki morderców faszystowskich zginęło wiele tysięcy żołnierzy Białorusi. Szczególnym okrucieństwem i brakiem serca odznaczali się żołnierze generała Franco, zrywając się nad białoruskimi partyzantami i spokojnymi obywatelami naszego kraju. Oto dlaczego dla narodu białoruskiego byłoby ubliżającym współpracy z Hiszpanią gen. Franco w ramach jednej organizacji. Delegat białoruski uważa, że zaproszenie na przyszłość Hiszpanii gen. Franco do udziału w Organizacji Międzynarodowej Narodów Zjednoczonych nie odpowiada interesom narodów, milijonów pokój, nie odpowiada również interesom narodu hiszpańskiego, który wieloier-

Rozmowa gen. de Gaulle z francuskimi mężami stanu

PARYŻ (Polpress). Gen. de Gaulle odbywa obecnie rozmowę z wybitnymi politykami francuskimi w sprawie przyszłego ustroju Francji. Odbył on już konsultacje z byłym premierem Leonem Blumem i z przewodniczącym Rady Oporu Narodowego Ludw. Baillet. W najbliższych dniach gen. de Gaulle zaprosi do siebie przywódcę komunistów francuskich Morris Thoreau oraz b. premiera Edw. Herriota i zasiegnie ich zdania w sprawie ważniejszych zagadnień, dotyczących konstytucji francuskiej.

STRATY I ARMII FRANCUSKIEJ
PARYŻ. Według informacji pochodzących od gen. Delattre de Tassigny, straty I Armii Francuskiej wynoszą 35 tysięcy rannych i 13 tysięcy zabitych.

BAILLET SKAZANY NA ŚMIERĆ
PARYŻ (Polpress). B. nacelnik policji politycznej rządu Vichy, Baillet, został skazany na karę śmierci. Baillet odpowiadał przed paryskim sądem za zdradę stanu i wydanie w ręce gestapo ministrów francuskich Jerzego Mandia i Jean Zay. Ministrów ci zostali rewnieć zamordowani. Baillet kierował również akcją pacyfikacyjną w Sabaudii.

ARESZTOWANIE ZABÓJCÓW BRACI ROSELLI WE FRANCJI
PARYŻ. Policja francuska aresztowała 5 faszystów, oskarżonych o zabójstwo dziennikarzy włoskich, braci Carlo i Sabatine Rosselli, którzy zostali zamordowani na rozkaz Mussoliniego w r. 1937 w Bagnol.

Oredzie kanclerza Austrii Rennera do narodów świata

POLPRESS. W Wiedniu odbyło się uroczyste otwarcie krótkofalowej rozgłośni, przy czym inauguracyjną mowę wygłosił kanclerz Austrii dr Renner, który powiedział między innymi:

„Nowa Austria występuje wobec całego świata i przez moje usta po raz pierwszy zwraca się do wszystkich narodów”.
Kanclerz przypomniał, że ređim hitlerowski starał się zetrzeć nawet samą nazwę Austrii, lecz w wyniku natarcia Armii Czerwonej epady kajdany i naród austriacki zwrócił się do świata i ogłosił swa niepodległość.
„Ssiedląc do Austrii narody! Narody w oddalonych krajach świata! Wśród was znou znajduje się Austria, która wita was. Republika austriacka, jako organizm państwowy, zaprasza wszystkie inne państwa, aby ją uznały za samodzielne państwo i przyjęły ją do zjednoczenia, które dla dobra całej ludzkości zaczęły tworzyć mocarstwa zwycięskie.
Republika nasza powstała w ten sposób, że wszystkie partie kraju, z wyjątkiem zbiegłych faszystów, zjednoczyły się w każdej miejscowości, w każdym okręgu, a wreszcie w państwie. Wyrzekły się one wszel-

W sprawie incydentu w Chambery

PARYŻ (Polpress). Specjalna komisja, złożona z przedstawicieli Min. Spraw Wewnętrznych, Min. Wojny oraz mera Lyonu, ustaliła, że w poeignu, który został zaatakowany 15 czerwca w Chambery znajdowało się wśród innych pasażerów 10 zaopatrzone w paszporty hiszpańskie, znanych hitlerowców, którzy zamierzali uciec do Hiszpanii. Podczas rewizji znalezione 10 mundurów niemieckich oraz hełmy, ukryte w bagażu. Ustalono również, że w poeignu znajdowało się 50 osób, które służyły w „Blekiny Dywizji”.

OCZYSZCZANIE TERYTORIUM FRANCUSKIEGO Z MIN

PARYŻ (Polpress). Prasa paryska donosi, że Niemcy zostawili na terenie Francji około 100 milionów min. Do tej chwili usunięto 3.500.000. W ciągu maja br. odkryto i unieszkodliwiono 690.000 min.

PLAGA SZARAŃCZY WE FRANCJI

PARYŻ (Polpress). Wyspa Korsyke nawiedziła plaga szarańczy. Walka z nią napotyka na trudności wobec niedostatecznej ilości odpowiednich trutnic. Rolnictwo poniosło duże szkody. Również okolice Girony zostały dotknięte tą plagą.

OSWIEDCZENIE GEN. CLARKA W SPRAWIE AUSTRII

LONDYN (B. B. C.). Zastępca generała Alexandra ob. gen. gródziennomorski general Clark, głównodowodzący wojsk amerykańskich we Włoszech wydał oświadczenie w sprawie Austrii, w którym zapowiada, że Austria będzie traktowana jako kraj wyzwolony, a nie zwyciężony.

DAIMLER PRODUKUJE SAMOCHODY DLA ALIANTÓW

LONDYN (Polpress). Agencja Reutersa donosi, że znana niemiecka fabryka samochodów ciężarowych Daimler-Benz w Mannheim została uruchomiona i produkuje 50 - 60 samochodów dziennie dla wojsk alianckich, okupujących Rzesze.

Córka Curie Skłodowskiej o Polsce

MOSEWA (Polpress). P. Irona Joliot-Curie, córka wielkiej polskiej Marii Curie-Skłodowskiej, bawiąca obecnie w Moskwie, jako delegatka uczonych francuskich, na jubileuszowej sesji Akademii Nauk ZSRR i jako członek honorowego prezydium Komitetu Przyjaciół Polsko-Francuskiej podjęła się za współpracowników Polpressu swolmi poglądami w sprawie Polski odrodzonej. „Niestety - zaznaczyła ona - posiadamy niewiele wiadomości o Polsce, gdyż brak jeszcze bezpośredniej łączności pomiędzy naszymi krajami, lecz z tego, co wiem, doczłam do wniosku, że kroczymy ona po właściwej drodze. Reformy społeczne przeprowadzone przez Rząd Tymczasowy - a w szczególności podział ziemi wśród chłopów, są rzeczą sławną. Droga przyjaźni do Związku Radzieckiego obrana przez Rząd Tymczasowy, jest słuszną. gdyż Polska nie może być izolowana. Krok ten był koniecznością, wynikającą chociażby z położenia geograficznego Polski.
Co się tyczy działalności Komitetu Przyjaciół Francusko-Polskiej, to instalacja ta

znajduje się dopiero w pierwszym stadium rozwoju, a mianowicie w stadium nawiązania kontaktu między Francuzami a Polakami. Dotychczas Komitet zajmował się głównie sprawą pozyskania Francji dla poparcia Rządu Tymczasowego oraz wywalczania lepszych warunków istnienia dla obywateli polskich.
Wymiana myśli między światem naukowym obu naszych krajów oraz nawiązanie łączności kulturalnej w pełnym tego słowa znaczeniu nie było jeszcze dotychczas możliwe do przeprowadzenia przede wszystkim z względu na trudności komunikacyjne. I tak np. dopiero tu, w Moskwie, dowiedzieliśmy się, że prof. Piekrowski i Łukaszczyk, dyr. Instytutu Radowego, są i że zapas rdzy w Warszawie ocalał. Warszawa była zawsze centrum życia kulturalnego Polski i należy ją odbudować”.
Głównie o kolonii polskiej we Francji, p. Joliot-Curie zaznaczyła: „Wiem, że wielu Polaków we Francji wykazało niebawymie odwagę i że biorąc udział w ruchu oporu, przyczynili się do jego zwycięstwa”.

MIĘDZYNARODOWA KOMISJA ODSZKODOWANA ROZPOCZĘŁA PRACĘ

MOSKWA (Polpress). Dnia 21 czerwca odbyło się tu pierwsze posiedzenie Międzynarodowej Komisji Odszkodowań, pod przewodnictwem zastępcy komisarza ludowego spraw zagranicznych ZSRR, Majskego. Powstał on w przyjaznych słowach delegacji brytyjskiej i amerykańskiej, na czele których stoją sir Walter Monckton i ambasador Sudley. Imieniem swych rządów odpowiedzieli oni na powitanie.

Zadaniem Międzynarodowej Komisji Odszkodowań jest opracowanie planu odszkodowań na podstawie postanowień konferencji krzymskiej i przedłożenie go odpowiednim rządóm. Trzej delegaci postanowili przystąpić bezwzględnie do rozpatrzenia zagadnień technicznych, aby osiągnąć szybkie i skuteczne wyniki.

MIĘDZYNAR. URZĄD PRACY

PARYŻ (Polpress). - Agencja „AFT” donosi, że Międzynarodowy Urząd Pracy postanowił reaktywować swoją działalność i zaprosił do współpracy przedstawicieli Związku Radzieckiego.

RADA KONTROLI PRZYSTĘPUJE DO PRACY

LONDYN (Polpress). Korespondent dyplomatyczny dziennika „Times” ogłosił artykuł o działalności Rady Kontroli nad Niemcami. Wojska brytyjskie i amerykańskie wycofały się już ze strefy rosyjskiej. Granice strefy rosyjskiej już zostały oznaczone, tak że w najbliższych dniach Rada Kontroli będzie mogła rozpocząć w Berlinie swoją pracę.

WYSTAWIENIE KANDYDATÓW DO PARLAMENTU W ANGLII

LONDYN (Polpress). Agencja Reutersa podaje, że 25 czerwca wystawiano ogółem 1675 kandydatów do Parlamentu Angielskiego. Konserwatyści wystawili 547, Labourści - 601, Liberalowie - 805, Partia Commonwealth - 22, Liberalowie Narodowi - 52, Komuniści - 20, Niezależni - 40 kandydatów.

KONFERENCJA AMB. RADZIECKIEGO Z TURKICKIM MIN. SPR. ZAGRANICZNYCH

LONDYN (Polpress). Agencja Reutersa donosi z Ankarę, że ambasador ZSRR w Turcji Winogradow został przyjęty przez w rządzącego kierownika tureckiego Min. Spraw Zagranicznych i odbył z nim konferencję.

RIUTTI I RANGEL USTĄPILI Z BANKU FINLANDII

MOSKWA - Z Helsinek donoszą, że przewodniczący Zarządu Banku Fińskiego Riutti, i członek zarządu tego banku Rangel, zgłosili prezydentowi Finlandii prośbę o zwolnienie z zajmowanych stanowisk.

WOJSKA RADZIECKIE BĘDĄ NADAL OTRZYMYWAĆ BROŃ Z U. S. A.

LONDYN (B. B. C.). Według nadeszłych tu wiadomości ze Stanów Zjednoczonych wojska radzieckie nadal będą korzystać z ustawy „Lend-Lease-Bill” i otrzymywać transporty broni dla oddziałów stacjonujących na Syberii. Radio waszyngtońskie podaje, że wojska radzieckie znajdują się na granicy Mandżurii wiążąc znaczne siły japońskie.

KNUT HAMSUN PRZED SĄDEM

SZTOKHOLM (Polpress). Znanymi pisarzem norweskimi Knut Hamsun stanął w Oslo przed specjalnym sądem norweskim pod zarzutem przynależności do kwislingowskiej partii i publikowania artykułów w dziennikach pro-hitlerowskich podczas okupacji niemieckiej. Hamsun oświadczył, że został więziony do National Samling przemoca a uważając Norwegię za kraj neutralny, wyzwał w swoich artykułach rodaków do nie przeciwstawiania się Niemcom, gdyż rezultatem czynnego oporu byłyby jedynie wyroki śmierci.

PRZENIESIENIE GŁÓWNEJ KWATERY 2 ARMII DO LONDYNU

LONDYN (B.B.C.). 2 Armia brytyjska pozostająca pod dowództwem gen. Dempsey'a przenosi swoją główną kwaterę z Niemiec do Londynu.

SAMOBÓJSTWO BUDOWNICZEGO PIECÓW KREMATORYJNYCH

LONDYN (Polpress). Radio londyńskie donosi, że Ludwik Kopf, dyrektor firmy, która budowała nowoczesne piece krematoryjne dla niemieckich obozów śmierci, poćcił samobójstwo.

NIEMYCI CIĄGLE JESZCZE BRUĐZĄ

LONDYN (B.B.C.). Zastępca ministra spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych William Clayton oświadczył w dniu wczorajszym, że Niemcy już dawniej poczynili wszystko w tym kierunku, by wykonać ich klęski militarną opanować ekonomicznie państwa neutralne. Daje się to obecnie zauważyć szczególnie w wypadku Argentyny, jednakże reakcja rządu U.S.A. przyspiesza zupełnie w porę, można więc z całą pewnością stwierdzić, że niszczycielskie i historyczne plany Niemców są

PRZED UTWORZENIEM RZĄDU SOCJALISTYCZNEGO W SZWECJI

SZTOKHOLM (Polpress). Rząd szwedzki postanowił ustąpić. Premier Hansson narządził się przedstawicielami partii ludowej i chłopskiej, co do składu przyszłego rządu. Zdaje się, że będzie to rząd wyłącznie socjalistyczny, chociaż niektórzy liczą się z możliwością udziału stronictwa rolniczeo. Możliwe jest także, że komuniści, którzy w wyborach pałdamentowych osiągnęli znaczny przrost mandatów również wezmą udział w nowym rządzie.

ZNANY UCZONY FRANCUSKI PRZED SĄDEM

PARYŻ (Polpress). Znany uczoney francuski, członek Akademii Nauk Georges Claude, wynalazca światła neonowego i konstruktor niemieckich bomb latających typ V 1 stanął przed sądem pod zarzutem współpracy z wrogiem. Claude został aresztowany we wrześniu ub. r. po wkroczeniu wojsk francuskich do Nancy.

GOERING NARKOMANEM

LONDYN (Polpress). Agencja Reutersa donosi, że jeden z „nadwornych” lekarzy Hitlera dr Karol Brandt, który znajduje się w niewoli angielskiej, oświadczył podczas przesłuchania, że Goering jest już od dawna narkomanem. Gdyby nie dostawał regularnie narkotyków, cierpiałby na ostry rozkład nerwowy, który by się zakończył pomieianiem zmysłów. Obecnie, gdy Goering znajduje się w niewoli, dostaje on zmniejszoną dawkę narkotyków.

KRUPP STANIE PRZED SĄDEM

NOWY JORK (Polpress). Jak podaje agencja „United Press” z Essen, przedstawiciel władz wojskowych oświadczył, że policja wojskowa przewiozła Kruppa z jego dotychczasowego aresztu w nieznaną miejscę. Oczekuje się, że Krupp stanie przed trybunałem, sądzącym zbrodniarzy wojennych.

ROBOTNICZY TRIESTU PROTESTUJĄ

BELGRAD (Polpress). Z Triestu donoszą, że wybuchające tam pismo „Il Laboratorio” zamieściło odezwę związków zawodowych robotników i pracowników umysłowych, protestującą przeciwko postępowaniu władz wojskowych, które zajęły triestenki „Dom Ludowy”. Ponadto władze wojskowe ignorują fakt istnienia na terenie jednolitych związków zawodowych, co utrudnia możliwość poprawienia warunków bytu robotników tamtejszych. Podpisana organizacja zawodowa domaga się zmiany postępowania tych władz.

UCIECZKA LUDNOŚCI Z GRECKIEJ MACEDONII

BELGRAD (Polpress). Z zajętej przez Greców części Macedonii ucieka nadal ludność na skutek terroru oddziałów policyjnych. Zbiegowie opowiadają, że oddziały greckie odcinają poszczególne wieś, biją ludność miejscowych działaczy i systematycznie ograbiają ludność a bydło i dobytki.

KRONIKA

Plenarne posiedzenie Pow. Rady Narodowej

Podaje się do wiadomości, że plenarne posiedzenie Powiatowej Rady Narodowej w Czeszowie odbędzie się dnia 2 lipca b. r. o godzinie 10-ej w lokalu Rady.

Wszyscy członkowie, którzy wchodzi w skład Powiatowej Rady Narodowej proszeni są o wzięcie udziału w tym posiedzeniu:

Porządek obrad:

- 1) Odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia,
- 2) Zatwierdzenie uchwał Prezydium,
- 3) Referat p. t. „Sprawy oświatowe w powiecie”,
- 4) Uzupelnienie wyborów członków do Pow. Kom. Ziemiński,
- 5) Sprawozdanie z terenu z podaniem liczb i uwzględnieniem:
  - a) sytuacji politycznej,
  - b) stanu szkolnictwa,
  - c) „aprowiacji,
  - d) „sanitarnego,
  - e) „ochrony przeciwpożarowej,
  - f) „kontyngentu mlecznego,
- 6) Sprawozdanie Starosty Powiatowego z działalności Wydziału Powiatowego.
- 7) Sprawozdanie z działalności Prezydium Pow. Rady Narodowej.
- 8) Sprawozdanie z Komitetu Szkolnego.
- 9) Sprawozdanie z Komitetu Opieki Społecznej.
- 10) Wolne wnioski.

Ogólne zebranie zarządów związków zawodowych

W dniu 30 czerwca b. r. w sali Rady Związków Zawodowych, Aleja Panny Maryi 43, o godz. 16-ej odbędzie się ogólne zebranie zarządów związków zawodowych robotników i pracowników przemysłu budowlanego, ceramicznego, drzewnych, kolejarzy, metalowców, włóknarzy, chemicznych, użyteczności publicznej, drukarzy, nauczycieli, artystów, literatów, kłenerów.

Zebranie Zarządów Kół „Wici”

Powiatowy Zarząd Związku Młodzieży Wiskiej „Wici” w Czeszowie zawiadamia, że w dniu 1 lipca b. r. o godz. 10 w sali Str. Ludowego III Aleja 55, odbędzie się zebranie Zarządów Kół „Wici” z pow. czeszczyńskiego. Będą omawiane sprawy B. ważne. Przybycie przynajmniej jednego członka z Zarządu obywatelskiego.

Zebranie zdunów i garnarzy

Zarząd Cechu zawiadamia, że dnia 30.VI 1945 (sobota) o godzinie 4-ej po południu w lokalu Okręgowego Tow. Rzem. Aleja Kościuszki 6, odbędzie się zebranie członków zrzeszonych i niezrzeszonych, celem omówienia spraw cechowych.

Zebranie ogólne członków P.P.R. Śródmieście

P.P.R. Śródmieście podaje do wiadomości wszystkim członkom, że w niedzielę dnia 1.7.45 o godz. 10-ej odbędzie się zebranie ogólne. Obecność wszystkich członków konieczna. Sprawy bardzo ważne.

Uroczyste nabożeństwo w kościele ewangelickim

W niedzielę dnia 1 lipca b. r. o godz. 10¹⁵ odbędzie się w kościele ewangelickim w Czeszowie uroczyste nabożeństwo poświęcone uczczeniu pamięci duchownych, którzy padli ofiarą niemieckiego terroru.

Podziękowanie

Cechowi Piekarzy w Czeszowie za złożone do Okr. Towarzystwa Rzemieślniczego dla Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza w Czeszowie 20.000.— zł (słownie trzydzieści tysięcy osiemset złotych), jako pomoc dla chorych i rannych żołnierzy polskich składa serdeczne podziękowanie

Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza w Czeszowie

Dotychczasowy stan tabeli

o mistrzostwo szachowe m. Czeszczyń

(z uwzględnieniem pierwszej dziesiątki)

1. Skalik Henryk punkty 40%. 40% punkty strac. 8%.
2. Machura Mieczysław p. z. 37, p. str. 6.
3. Kempa Władysław p. z. 35, p. str. 20.
4. m. r. Czarnota Alfred p. z. 32, p. str. 4; 5. Wiecek Marian p. z. 31^{1/2}, p. str. 7; 6. prof. Beer Emanuel p. z. 31, p. str. 4; 7. str. Fenzel Edward p. z. 26, p. str. 15; 8. Soltysiak Edward p. z. 26, p. str. 19; 9. m. r. Janiak Edward p. z. 25^{1/2}, p. str. 8^{1/2}; 10. Pyrkosz Józef p. z. 25^{1/2}, p. str. 15^{1/2}.

Kier. M. Kucharzewski! jeszcze nie pokazał „swojej klasy”, pomimo, że turniej przedchodził już w fazę kłótcową.

Mily Marjanie! Nie martw się! jeszcze kilka lat studiów, a zostanie ci z pewnością najlepszym szachistą wśród... literatów (w tej chwili jest na pewno najlepszym literatem wśród szachistów).

MIJASTO CZEKA! POLSKA CZEKA! na ŚWIADCZENIA ZBOŻA, MLEKA.

chwilę jest na pewno najlepszym literatem wśród szachistów).

Z kursu dla kierowniczek „Dziecińców Letnich”

Dziecko z środowiska wiejskiego, w okresie przedszkolnym, pozostawione bez kierunku wychowawczego, podlega wpływom ulicznym tego środowiska, nie rozwijając się racjonalnie, ani pod względem umysłowym, ani pod względem fizycznym. Zagadnienia te rozstrzygnęły tzw. „Dziecińcy Letnie”. W dniach od 10.6.45 do 30.6.45 odbył się w Seminarium Ochroniarskim kurs dla kierowniczek „Dziecińców Letnich”, zorganizowany przez Powiatowe Biuro Rolne. W czasie trwania kursu wydatną pomoc okazały: ob. dyr. Ostrzyżka i Rada Pedagogiczna Seminarium Ochroniarskiego. Z wydatną pomocą finansową przyszła Samopomoc Chłopska, oraz Wydział Opieki Społecznej m. Czeszczyńskiego.

Ważnym elementem w życiu społecznym jest wykształcenie młodzieży, a w dziedzinie wychowania młodzieży, S. T.

Kurs odbył się w związku z akcją organizowania przedszkoli i „Dziecińców Letnich” w pow. czeszczyńskim. Stanowi to dalszy krok na drodze podniesienia kultury wsi polskiej.

Sprostowanie

Niniejszym stwierdzamy, że autorem artykułu o pomocy lekarskiej dla repatriantów z Niemiec (Nr 110 naszego pisma) był nie dr med. A. Praśnicki, ale dr A. Raśnicki.

Przy sposobności zaznaczamy, że „Niedziela” Nr 13 z dn. 1 lipca 1945 r.) przedrukowała artykuł dr R. Raśnickiego, nie podając źródła przedruku (Nr 110 „Głosu Narodu”) z dn. 26. VI.1945).

Notene dyżury aptek

Od dnia 25 czerwca do dnia 1 lipca wyłącznie dyżurują następujące apteki:
„Śląska” — ul. Marsz. Zymierskiego 4.
„Staromiejska” — Stary Rynek 30
K. Lembke — Raków, Limanowskiego.

W dniu 30 czerwca 1945 r. o godz. 20-ej
odbędzie się
w Kawiarni Literackiej
II Aleja 43
WIECZORNICA MORSKA
na którą wszystkich swych sympatyków zaprasza
Liga Morska
Atrakeje — Dancing — Koncert. **Gra „Wesoła 16-ka”**

Do społeczeństwa!

POLACY!
Cały Naród z entuzjazmem wita wyniki Konferencji Demokratów Polskich w Moskwie. Rząd Jedności Narodowej został utworzony. Rząd ten wyrósł z łona całego Narodu Polskiego i jest jego jedynym i prawdziwym przedstawicielem.

Bez względu na dawną orientację polityczną, dziś wszyscy staliśmy pod jednym sztandarem! Jeden jest cel przed nami—odbudowa Kraju!

Pracuj więc!!!
Czy to wrzeczono rwące nic, czy młot w stalownię, czy też pióro przy biurku widziane twą ręką, lub łopata odrzucająca bryły ziemi o czystej budują gmach Olszyny!

Biada — nierobom, chcącym jak trutnie po-
żerać owoce ciężkiej pracy polskiego robotnika!
Inteligent, czy pracujący przy warsztacie, każdy mężczyzna czy kobieta, muszą stanąć ramię przy ramieniu w dziele odbudowy!
Bacząc, aby nie zabrakło we wspólnym wysiłku żadnego zdrowego ramienia!
Wspólny wysiłek — wspólne dobro!!!
Hadła niepracującym!!!
Nierobów — postawmy poza nawiasem naszego życia społecznego i gospodarczego!
Odbierzmy im wszelkie prawa!
Może skądś zrozumieją swój błąd i staną z nami wspólnie przy warsztatach pracy, lub zgina marnie w walce o nasz byt i dobrobyt!!!
Niech żyje Polska!
Niech żyje Jedność Narodowa!
Wszystko dla odbudowy Państwa!
Walczmy o nasz dobrobyt!
Szanujmy ludzi pracy!
Gardzimy nierobami!

Wojewódzki Zjazd Komisarzy Ziemińskich

Dnia 21 i 22 odbył się w Kielcach w gmachu Wojewódzkiego Urzędu Ziemińskiego Zjazd Komisarzy Ziemińskich 12-tu powiatów. Zjazd powiatł przez Woj. Urz. Ziemińskiego ob. Henryk Piątkowski. W zjeździe wzięli również udział przedstawiciele władz: Przewodniczący Wojewódzkiej Rady Narodowej ob. mjr. Ozga-Michałski, w zastępstwie ob. Wojewody ob. Zwolski, Prezes Woj. Zarządu Samopomocy Chłopskiej ob. Kumor, przedstawiciel Kieleckiej Izby Rolniczej ob. Olszewski, przedstawiciel Urzędu Informacji i Propagandy Woj. Kiel. ob. Bargłowa i wielu innych.

Przedmiotem konferencji były 3 istotne zagadnienia związane z pracami instytucji i organizacji współpracujących. Zagadnienia te miały być: 1) Odbudowa i przebudowa wsi, 2) podniesienie kultury wsi, 3) zagadnienie gospodarki w państwowych ośrodkach kultury rolnej. Pierwszy dzień obrad poświęcono był rozpatrywaniu tych i innych zagadnień w oparciu o szczegółowe sprawozdania złożone przez poszczególnych kierowników Powiatowych Urzędów Ziemińskich. W konkluzji podkreślić należy pozytywne osiągnięcia nie tylko na odcinku ukończonej już Reformy Rolnej, ale również w dalszych etapach prac związanych z przebudową życia wsi. Zwrócono uwagę na osiągnięcia na odcinku jej organizacji jak i prac w dziedzinie podniesienia kultury wsi. Na ośrodo zagadnień poruszonych z terenu, a następnie naświetlonych przez czynników wojewódzkich wysunęła się sprawa szerokiego zorganizowania ogniw Związku Samopomocy Chłopskiej. Stwierdzić należy, że w tej mierze istnieje pełne porozumienie i współdziałanie między Wojewódzkim Urzędem Ziemińskim a Wojewódzkim Zarządem Samopomocy Chłopskiej. Z wypowiedzi Komisarzy Ziemińskich wynika, że i na szczeblu powiatowym współpracują się pozytywnie i harmonijnie. Zeleńca w teren pozwoli na umasowanie organizacji i wyeliminowanie przeszkód wynikających z niezrozumienia zadań tej organizacji oraz z opóźniania techniki pracy na niższych szczeblach. Doświadczenie i autorytet ludzi stojących na czele Woj. Urzędu Ziemińskiego gwarantuje Samopomocy Chłopskiej osiągnięcie zamierzonych rezultatów.

W przedmówieniu ob. Prezesa Woj. Zarządu Samopomocy Chłopskiej ob. Kumor stwierdził: zamierzenia Zarządu Woj. Samopomocy Chłopskiej znalazły dobitny i głęboko ujęty wyraz.

Reflektorem w życie

Rezerwy niemieckości

Przed kilku dniami przejeżdżałem przez Śląsk. Z uczuciem dumy stwierdzam, że w Katowicach nie ma na zewnątrz ani śladu niemieckości. Miasto robi wrażenie bardziej polskiego dziś w 1945, niż w r. 1939. Znaczący przy odzucaniu nawłoci niemieckości współdziała energia władz z samorządnością miejscowego społeczeństwa. Od ulic tego śląskiego miasta, które tak szybko wzięło się balastu niemieczyny, haniebnie różnią się... wagony P.K.P. na linii Katowice — Łódź, Katowice — Warszawa, choć i na trasie Katowice — Kraków też niejedyn „Raucher” pozostał. Być może, że na innych liniach dojeżdża się niepełny, ale nimi nie jeżdżę, więc mówię o pociągach na nich kursujących nie mogę. Siedząc w wagonie, gdziekolwiek okiem się rzuci, wszędzie się czyta: Raucher!

Warm—Kalt!
Nicht öffnen, bevor der Zug hält.
Abort itn.

Gorzej, na ścianach widzi się rozlepione rozporządzenia:

„Bei Fliegeralarm und Fliegerangriffen...“ podpisane przez niemieckie władze kolejowe, ba, jeszcze gorzej, na jednej z szyb w pociągu, którym jechałem rano w międzyje zobaczyłem... propagandowy afisz hitlerowski! To już jest skandal! Jak to, przez pięć i pół miesięcy nie znalazł się nikt, kto by zatroszczył się o spolszczenie napisów na P.K.P.? Co robisz poszczególne dyrekcje? kierownicy pociągów? obsługa? Jak wreszcie reagują na ten stan rzeczy Polacy, którzy jeżdżą pociągami i nie nie mówią?!

He! lat mamy czekać, aby zarząd P.K.P., który umie prowadzić tak energiczną politykę cenową, nie uwzględniając różnic między parkszarem a robotnikiem czy inteligentem, pracującym wydał zarządzenie, żeby poświęcono pięć minut czasu i trochę wody na zmycie naklepanych świstków papieru, a nieco więcej czasu na zmniejszenie innych napisów? Bo ostatecznie chcieliśmy wiedzieć czy PKP. znaczy „Polskie Koleje Państwowe” czy też co innego? Zech.

Z życia kulturalnego

Teatr Miejski

W niedzielę, 1 lipca b. r. o godz. 11.30 jubileusz W. Zdanowicza.
O godz. 15-ej i 18-ej „Joker”.

Seanse filmowe Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

W porozumieniu z Władzami Radzieckimi Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej organizuje co tydzień bezpłatne seanse filmowe poprzedzone odczytami o treści aktualnej.
Pierwszy odczyt odbędzie się 1 lipca b. r. w kinie „Bałtyk” o godz. 9.00.
Bilety rozda Rada Zw. Zawodowych.

Wesoła 16-ka na Pływalni W.F. i P.W.

W niedzielę, dnia 1 lipca o godz. 14-ej odbędzie się wielki Koncert Letni „Wesoła 16-ka”, która po turnee w większych miastach Polski nowo wystąpi w doskonałej formie w Czeszowie, tym razem na plaży pływalni W.F. i P.W. przy ul. Sobieskiego.
W razie niepogody koncert odbędzie się w następną niedzielę.

Teatr aktualności, satyry i humoru w Czeszowie

W poniedziałek, dnia 2-go lipca, we wtorek, dnia 3-go lipca oraz w środę, dnia 4-go lipca b. r. punktualnie o godzinie 19.30 odbędzie się w kinie Wolność przedstawienia Teatru aktualności, satyry i humoru z udziałem artystów czeszczyńskich publiczności Januszem Ściwarskim, Matczarą Negro i Władysławem Lincem na czele znakomitego osmioosobowego zespołu.

Ze względu na doskonały aktualno-satyryczny program, w którym m. in. usłyszemy utwór p. t. Nad grobem Hitlera i Mussoliniego. San Francisco, Lapanka na gubernatora Franka. Witaj Bałtyku. Tesknota za Warszawą. Neu-Europa bez Führera i Ribbentropa. Kolyanka Żołnierzyka. Co to — to nie, i wiele innych atrakcyjnych numerów, należy wrócić im imnieże duże powodzenie.
Bilety są już do nabycia w „Orbisie”, II Aleja, oraz w kasie kina w dniu przedstawienia.

Ostatnie dwa występy Józefa Węgrzyna w Czeszowie

Występy Józefa Węgrzyna, który spotykał się z entuzjastycznym przyjęciem tak ze strony publiczności, jak i prasy, zostaną powtórzone jeszcze 2 razy, w dniu 30 czerwca i 1 lipca, tj. w najbliższą sobotę i niedzielę. Ci wszyscy, którzy pod czarem przepięknego w treści i wykonaniu programu nurczą Kinoteatr „Wolność”, skompletują niewątpliwie raz jeszcze z okazji zobaczenia nowego programu.

Ci, co nie mogli być na przedstawieniu, będą mieli sposobność użycia i usłyszenia wielkiego artysty wraz z towarzyszącym mu świetnym zespołem i podziwiania programu, którego pod każdym względem na wysokim artystycznym poziomie. Radzimy również publiczności, wcześniej zaopatrzyć się w bilety, gdyż jesteśmy przekonani, że sala kina „Wolność”, przepiękna będzie do ostatniego miejsca w sobotę i niedzielę. Każdy bowiem inteligent, który chciał nas unieścić...
W sadzie drzewo grube
W lesie drzewa grubsze.
Nie wyprzedzisz z chłopca życia
Gdy się przy nim uprze”.
A. B. (Dalszy ciąg na następnej stronie)

reżyzy i kulturalny częstochowianin zechce zobaczyć, to niezwykle interesujące przedstawienie.

Popis Szkoły Tańca Semicznego Tacjana Wysockiej

„Dobra tancerka musi mieć pojęcie o sztuce aktorskiej” — to jeden z postulatów Tacjana Wysockiej.

Jednym z wielkich sukcesów Jej zespołu było wykonanie wiersza Kazimierza Wierzyńskiego pt. „Szubienica”. Numer ten, wykonany podczas wszystkich tournée zagranicznych, wzbudzał wszędzie jednakowo głębokie wrażenie, mimo, że mówiony był zawsze tylko po polsku. Realizacji swój program i na naszym gruncie, pokazuje nam Tacjana Wysocka na zapowiedzianym Popisie swojej Szkoły jedno z pierwszych tego rodzaju osiągnięć ze swoimi młodymi adeptkami — mianowicie próbę eksperymentalnej inscenizacji doskonałego wiersza p. t. „Maszyna” znanego, młodemu poety Wacława Rousseau, do której to inscenizacji muzykę skomponowała Irena Garztecka-Jarzębska.

Wacław Zdanowicz

autor, aktor i reżyser

obchodzi 30-lecie pracy scenicznej

Z okazji uroczystości jubileuszowej Wacław Zdanowicz podaje nam kilka danych dotyczących osoby Jubilata, Wacława Zdanowicza ukończył szkołę średnią w Wilnie wstąpił na Uniwersytet Petersburski, gdzie studiował filozofię. Po śmierci ojca zmuszony do przerwania studiów poświęca się karierze urzędniczej, studium jednocześnie w konserwatorium i w szkole dramatycznej przy Tow. Spiewaczym „Lutni wileńskiej”. W r. 1910 wstępuje do teatru prowadzonego przez r. Młodziejewską i Br. Oranowskiego.

W rok później wyjeżdża do Kąkizy i występuje z ogromnym powodzeniem jako śpiewak operowo-operetkowy. Jego piękny tenor znajduje mu w miejscach publiczność i prasę. W r. 1913 występuje w Poznaniu u dyr. Szczurkiewicza. Krocząc od sukcesu do sukcesu pojawia się w Warszawie. Tutaj pracuje w Teatrze Nowości, gdzie zaślany jako najlepszy wodewilista w Polsce. Prasa w sprawozdaniach nazywa go „złotym chłopakiem”.

Od r. 1926 pracuje jako reżyser Teatru Nowości obok Domostawskiego i Szczawińskiego po czym wyjeżdża na dalsze studia reżysersko-teatralne do Paryża, występując jednocześnie w „Casino de Paris” wspólnie z Niewiarowiczem.

Po powrocie do Warszawy odnosi sukcesy w operetkach „Dziwaczek z Holandii”, „Japonka”, „Orlow”, „Złoty kaftan” i innych.

W latach 1931-1933 zaangażowany do Ameryki do Cleveland, jako śpiewak i reżyser, gdzie w sezonie wystawia „Dwie siostry”, „Młoda Kiedrzyńska”, „Hrabia Luksemburg”, „Dziwaczek z Holandii” odnosząc sukcesy wraz z N. Boleką. Po ukończeniu kontraktu zostaje dalej w Ameryce za prozonym wraz z N. Boleką do szeregu największych miast na wysepach — Chicago, Detroit, Buffalo, Pittsburgh, Filadelfia, Milwaukee; potem „Hrabia Luksemburg” w New-Yorku — gdzie w ciągu tygodnia odwiedziło teatr ponad 100.000 widzów.

W Chicago — występy w dwóch amerykańskich teatrach „Peoples” i „Oriental” — z ludowymi polskimi śpiewno-prozowymi duetami. Sukces! Po powrocie — w Warszawie w szeregu teatrów jako aktor i reżyser. W Warszawie „Piaśniczka” z Tyrolu. — W teatrze Letnim „Madame Sans Gene” z Eichlerówną i Jpnoszą Stepowską jako hrabia Neuperg, w reżyserii Niewiarowicza. Podczas wojny w jednym pod polską dyrekcją teatrze „Wodewil” odnosi sukcesy w „Pan naczelnik to ja” z Fertnerem.

Przeżył powstanie w walce Niemcami, a po utracie miejsca i likwidacji powst. wywieziony do Niemiec, przebywał z obozu w Landsdorf i Lehrte — potem jako robotnik w cukrowni około Braunschweig w rekordowo krótkim czasie. skęcił, wyczerpany fizycznie po komisażach lekarskich, zwolniony wraca do Częstochowy, gdzie pracuje przy organizacji Teatru Miejskiego i do dziś dnia prawie nie schodzi ze sceny, wystawiając szereg rewii w rekordowym krótkim czasie. „Pan naczelnik, to ja”; „Gorąca krew” — jako autor, aktor i reżyser tych widowisk zyskując wielką sympatią publiczności częstochowskiej.

Dwa ostatnie występy

Józefa Węgrzyna

Aby dać możność wszystkim wielbielcom i wielbielcom talentu wielkiego artysty, zobaczenia Józefa Węgrzyna, dziś dnia 30 b. m. w sobotę i jutro 1-go lipca w niedzielę, odbędzie się w kino-teatrze „Wolność” dwa ostatnie występy Józefa Węgrzyna w odczuciu świetnego zespołu. Program będzie w znacznej części zmieniony.

Jestemy przekonani, że cała częstochowska inteligencja oraz najszersze kulturalne masy naszego miasta, zapelnia widownię do ostatniego miejsca.

Zarówno nazwisko, jednego z największych tytanów sceny polskiej, jak i przepiękny, bogaty program jaki wykoną, oczekujący Miśtra zespół, będzie tym magnesem, który ściąganie wszystkich, szukających w teatrze, prawdziwie artystycznych wrażeń.

Humor, piosenka, tańce, są miłym urozmaiczeniem obu przedstawień.

Udział obok Józefa Węgrzyna, którego nazwisko mówi samo za siebie, weźmie, znakomity balet Ewelyn i Tadeusza Sutt, Złota Rycznikanka, Bogdan Szymkowski, Klimowiczówna i In.

Bilety wosejniej do nabycia w kasie kino-teatru „Wolność” od godz. 11-ej.

Początek o godz. 19.30 (7.30 wiecz.)

Odznaczenia i awanse b. partyzantów województwa kieleckiego

Wojewódzka Rada Narodowa zważywszy, że sprawy byłych partyzantów Województwa Kieleckiego nie zostały całkowicie uporządkowane (bardzo dużo partyzantów A. L., P. A. L., B. Ch. i A. K. posiada niezatwierdzone stopnie i odznaczenia przez Naczelne Dowództwo Wojska Polskiego lub nie otrzymało zasłużonych stopni i odznaczeń), powołała Specjalną Komisję dla spraw partyzanckich. Będzie ona przeprowadzała do dnia 5-go lipca rejestrację do nadania i zatwierdzenia odznaczeń i awansów partyzantom, którzy wyróżnili się w walce o wolność z okupantem hitlerowskim.

W związku z tym podaje się do wiadomości wszystkim partiom politycznym, organizacjom społecznym, byłym dowódcom grup partyzanckich i poszczególnym partyzantom, co następuje:

Wszystkie partie polityczne, organizacje społeczne, byli d-cy partyzanckich grup, poszczególni partyzanci lub żołnierze A. L., P. A. L., B. Ch. i A. K. niezwłocznie nadeślą wnioski na odznaczenia i awanse wyślanych w walce z okupantem wyżej wymienionej Komisji przy Wojewódzkiej Radzie Narodowej w Kielcach, przy ulicy Ściankiewicza.

Dotyczy to także tych, którzy jakkolwiek sami nie byli w oddziałach partyzanckich, lecz przez przechowywanie partyzantów, udzielanie pomocy, aprowizowanie i dawanie wywiadów, przyczyniali się do walki z Niemcami.

Wnioski można przesyłać zbiorowo przez sekretarzy poszczególnych partii politycznych powiatu i wydzielonych miast, prze-

wodniczących Powiatowych Rad Narodowych i kierowników poszczególnych organizacji społecznych. Pożądane jest także doręczać je osobiste o ile dany partyzant lub zastępstwo/działacz niepodległościowy nie może dostarczyć wniosku wyżej podana droga.

L. Wniosek na odznaczenie orderem zasługi, położony w czasie okupacji oraz w pierwszych dniach odrodzenia Państwa Polskiego powinien zawierać następujące dane:

1. Nazwisko i imię,
2. Pseudonim,
3. Imię ojca,
4. Data urodzenia,
5. Miejsce urodzenia,
6. Narodowość,
7. W jakiej organizacji pracował w konspiracji, jak długo?
8. Jak długo był w partyzancie i pod czym dowództwem?
9. Czy brał udział w walce z Niemcami (ile razy, gdzie, kto dowodził)?
10. Czy był ranny (ile razy i w jakiej walce)?
11. Jakie posiada odznaczenia i stopnie? (Nr rozkazu, czy rozkaz, data rozkazu).
12. Powód do odznaczenia?
13. Kto podaje do odznaczenia?
14. Rodzaj proponowanego odznaczenia?
15. Obecnie zajmowane stanowisko?
16. Obecny adres?

Podpis sekretarzy stronnictw politycznych, przewodniczących Rad Narodowych, kierowników organizacji społecznych i poszczególnych d-ów grup partyzanckich, podających do awansów.

grup partyzanckich, podających do odznaczeń.

II. Wniosek na awans za zasługi położone w czasie okupacji powinien zawierać następujące dane:

1. Nazwisko i imię,
2. Pseudonim,
3. Data urodzenia,
4. Imię ojca,
5. Miejsce urodzenia,
6. Narodowość,
7. Wykształcenie,
8. W jakiej organizacji pracował w konspiracji, jak długo?
9. Jak długo był w partyzancie i pod czym d-twem?
10. Czy brał udział w walce z Niemcami (ile razy, gdzie, kto dowodził)?
11. Czy był ranny (ile razy i w jakiej walce)?
12. Jakie posiada odznaczenia i stopnie? (Nr rozkazu, czy rozkaz, data rozkazu)?
13. Na jaki stopień awansować?
14. Kto podaje do awansu?
15. Obecnie zajmowane stanowisko?
16. Obecny adres?

Podpis sekretarzy stronnictw politycznych, przewodniczących Rad Narodowych, kierowników organizacji społecznych i poszczególnych d-ów grup partyzanckich, podających do awansów.

Wnioski winny zawierać wszystkie i dokładnie wyżej wymienione dane.

Za Komisję Partyzancką (-) mjr. Łokietek.

Kronika sportowa

Zawody o mistrzostwo O.Z.P.N.

Dnia 1 lipca o godz. 16-iej na boisku Wojska Polskiego III-cia Aleja 64 zostaną rozegrane zawody o mistrzostwo O.Z.P.N. pomiędzy Kolejowym a Burzą.

Mecz zapowiada się niezwykle ciekawie z uwagi na doskonałą formę obu drużyn, zwłaszcza Burzy.

Unia na czele tabeli Grupy Radomszczańsko-Wieluńskiej

(SG) W ub. niedziele zostały rozegrane 2 spotkania grupy prowincjonalnej. Unia zwyciężyła nieznacznie Gimnazjalny KS 1:0 (1:0), zawaleni kierował częstochowski sędzia Siwczewski. Naprzód z Radomska przegrał w Wieluniu z tamtejszym WKS-em 0:7, przy czym do przerwy utrzymał wynik 0:0 i dopiero w drugiej połowie gracze jego przeciwnicy trudną jazdą do Wielunia opadli z sił i poddali się klęsce. Sędziował częstochowianin Suwała. Po rozgrywkach tych stan tabeli Grupy Wieluńsko-Radomszczańskiej ukształtował się następująco: 1) Unia, 2 gry 4 pkty stos. br. 4:1, 2) WKS Wieluń 1 gra 2 pkty st. br. 7:0, 3) GKS 2 gry 2 pkty st. br. 2:1, 4) Błękitni 1 gra 0 pkt. st. br. 0:2, 5) Naprzód 2 gry 0 pkt st. br. 1:10.

Rozgrywki mistrzostwa

(SG) Nadchodząca tura mistrzostw przyniesie następujące spotkania: Legion — Błękitni na Stadionie w sobotę o godz. 18.30, Raków — Zyd. Kl. Sport. na Rakowie o godz. 16-iej Skra — KKS na Stadionie w niedzielę o godz. 16-iej, Częstochówka — Stradom, Burza — Kolejowy oraz Victoria — Orzeł w niedzielę na Stadionie o godz. 18-iej. Duże zainteresowanie budzi spotkanie Skry z KKS-em, w którym podobno ma zagrać b. znakomity obrońca „Brygad” — Glowacki, co znacznie uodokonałoby tytuł KKS, bowiem Kuśmierczyk wraca wyraźnie do formy, a bramkarz Kapuściak zabłysnął ostatnio talentem. Nade wszystko zaś wybiła się mecz Victoria — WKS Orzeł. Spotkają się dwa pretendenci do pierwszego miejsca w grupie, z których żaden nie przegrał jeszcze w tym sezonie z miejscową drużyną, wyjątkiem oczywiście wiosenny turniej siódemkowy. Wszystko przemawia za zwycięstwem jedynastki wojskowej, lecz w pilce nożnej nie ma proroków — jeśli Victoria będzie miała swój dzień i wnieśli się na takie „szczyty” formy, jakie zaobserwowaliśmy u niej na przykład na zawodach z Baildonem, to walka stoczyc się może na równej płaszczyźnie i szala zwycięstwa będzie mogła się przechylić na korzyść Victori.

Po zbliżającej się turze nastąpi trzytygodniowa przerwa w mistrzostwach, po czym rozpocznie się mecz rewanżowy. Okres przerwy, w którym rozegrane zostaną tylko brakujące zawody w grupie I, wykorzystają na pewnie nasze kluby dla rozegrania ciekawych spotkań towarzyskich z tutejszymi, a przede wszystkim zamiejscowymi drużynami.

Głos Narodu — Teatr Miejski 2:2

Głos Narodu: red. Z. Fabisiak, red. S. Folfasiński, R. Konopka, red. P. Kraak, St. Kulesza, A. Mariński, A. Miszczyk, red. mgr W. Nowicki, J. Pawelkiewicz, red. W. Rousseau, A. Stawiariski, L. Waizer, red. W. Zesławski. Teatr Miejski: R. Cirin, E. Gliński, W. Kowalski, dyr. B. Kożuchowski, M. Mieczyski, E. Oleński, B. Orliński, E. Płotki, Z. Salaburki kapelmistrz J. Siłlich, S. Stanisławski W. Zdanowicz, W. Zwoliński (po przerwie Małucha, Zimecki, Duch i Inni).

Być może poziom spotkania Głos Narodu — Teatr Miejski nie zadowolony gustów publiczności częstochowskiej, która w liczbie około 3.000 osób zebrała się mimo niepewnej pogody na Stadionie Miejskim. Nie mniej wszakże przeżyła ona niecodzienne emocje, jakich daremnie szukałaby w zwyciężonych meczach. Przekonała się, że Umiejętność to jednak nie wszystko, że niewykwalifikowani zawodnicy potrafili włożyć w grę duzo ambicji i okazać prawdziwie ducha sportu Serce na boisku. Pierwsza połowa zawierała szereg urozmaiceń komiznych. Rozpoczęły się one od wreczenia Głosowi Narodu przez Teatr Miejski kacki, jak symbolu dzielnikarstwa, a Teatrowi przez Głos — łaski na podobieństwo Melpomeny. W 5 minut po rozpoczęciu następuje pierwsza Komedia pomyłek. Obrońcy Teatru — Mieczyski i Gliński stacują za sobą, zarządza kłótnię o piłkę tuż przed własną bramką, podczas gdy Orliński z zimną krwią, jakiej mógłby mił podobno niejedyn bramkarz częstochowski, czuła najspokojniej „Głos Narodu”. Nieporozumienie kończy się strzeżeniem przez Glińskiego samobójczego gola i ucalowaniem się obrońców na prośbiny. W 9 min. Orliński broni bramki za pomocą kurtyny, jednak Waizer po przeboju strzela bezlitosnie gola. W 16 min. znakomity tenor Cirin jest spalony; Kowalski przybiega z Milmamem i „gas” Cirina. W 20 min. Mieczyski opuszcza boisko, pozostawiając wbiły w ziemię pałk z tablicą „Zaraz wracamy”. W 24 min. następuje na srodku „masowka”, klub graczy obu drużyn wali się na piłkę, by z trudem wygramolić się później. W 29 min. Gliński zostaje sfantlowany do nieprzytomności, ciążo Hamleta wynosi 21 graczy, wolny strzelec strzela do pustej bramki Głosu. Na zakończenie nastąpiło „huśtanie” sędzię, który absolutnie nie to nie zasłużył. W tej części spotkania wyróżnili się: brawurową obroną bramki Orliński oraz Cirin i Zwoliński.

Druga połowa jest meczem istotnym. Teatr wystawia 8 nowych, młodych graczy (tylko Kowalski, Zdanowicz i Zwoliński pozostali wytrwale na planu), w drużynie Głosu ubywa kontuzjowany red. Folfasiński, który przekonał się, że mecz to nie Fraszka. Rozgorzała teraz prawdziwa walka. Już przy odparciu pierwszego ataku Głosu dyr. Kożuchowski pokazuje, że w złyłach jego dyjne Gorąca krew. Odbija piękną piłkę do srodka, gdzie Pan Naczelnik napadu Teatru, Kowalski, porywa ją i przebiega się na tyły Głosu. Lecz tam czuwa red. Fabisiak, który daje dowód, że nie jest Znajda piłkarskim — energicznie odbiera piłkę Kowalskiemu i posyła ją swemu atakowi. Następuje ładna kombinacja Pawelkiewicza — red. Nowicki — Waizer, strzał tego ostatniego broni Teatr na róg, przestrzelony. Inicjatywe przejmują teraz na dłuższy okres wyczępicy Teatr. Lewa strona ataku — Małucha, Zimecki, wykonuje kilka podanych akcyj, w wyniku których Zimecki zdobywa dwie bramki Teatr prowadzi 2:0! Lecz to jest złudna Freuda teoria snów o triumfie. Atak Głosu zrywa się do lotu niby Ptak. Napiera coraz bardziej, Daremnie Zdanowicz i dyr. Kożuchowski dokonują cudów waleczności, siając gesto „trupem” naokolo, zwłaszcza przy napotkaniu krytyka teatralnego. Ten ostatni wie jednak, co to Ziemsta. Po zgranie akcji ataku rzuca się. Jak pantera pomiędzy tyły Teatru i zdobywa gola. Pochany przez znakomitego Pawelkiewicza, napad dziennikarzy ciągnie jak Burza, lecz pomimo wyczynów Marińskiego na skrzydle, Waizera, red. Nowickiego i red. Zesławskiego nie może zdobyć uroczynego zesławiania. Natomiast Duch z Teatru przerywa się niebezpiecznie, lecz

Konopka ratuje w krytycznej sytuacji. W 29 min. za faul na Marińskim sędzia dyktuje wolnego (z powodu kłórego publiczność zrobiła Wiele hałasu o nie); strzeła Pawelkiewicz, piłkę otrzymuje na głowę Stawiariski i pięknie strzela gola dla Głosu.

Wyróżnili się w Głosie: red. Fabisiak skutecznym rozbiciem ataków Teatru w okresie jego przewagi, Waizer — doskonały dribler, red. Nowicki — rasowy łącznik, Mariński — lotny skrzydłowy, oraz Konopka i Kulesza, zaś ogromem inicjatywy Pawelkiewicz.

W Teatrze: Zdanowicz, pracujący jak maszyna, Kowalski — źródło energii, dyr. Kożuchowski — twarde obrońca z zupełnie dobrym wykopem, Zimecki przywołujący stylem gry Bułskiego ze Skry, oraz Małucha, który był Pierwszym skrzydłem ataku Teatru. Na fińskich bocznych sędziów w zdziwkiem (acz w piaszczach ku ogromnemu żalowi widów): Penelopa, Roxa, Elektra i Baby — Janina Łukowska, Stanisława Łopuszanska (które) Mąż doskonały — Eugeniusz Ławski, przypatrywał się z trybun walce, jaka się odbyła bez niego, gdyż skarcił sobie na treningach nogę niedaleko kostki), Alma Jur i Ina Nowiczówna. Sędzia główny — Stefan Gajos — przekonał się, jak łatwo popełniał błędy, które krytykuje się u innych i jak smakują soczyste epitetki, jakimi sypie jak z rełkawa dowcipna publiczność częstochowska. S.G.

Polonia (Bytom) — Skra 5:1 (3:0)

(S.G.) Wczorajszy mecz Skry z Polonią kosztował wiele nerwów tłumna pomimo dżdżystej pogody widownie. W jej obzach rozegrał się dramat jednej z ulubionych drużyn. (Szczegółowa recenzja podamy w następnym numerze).

Humor

Na otwarcie »Kawiarni Literackiej

Przed laty, bywało, poeta, rózami się w wierszach zachwycał, górali opiewał w librettach i kochał się w bladych dziewczętach nie wiedząc, że życie to drama, jeżeli się spada — z kłębyca!

W pogoni za złuda, za sława pał ścigał barwnego motyla, jak Filon wredował pod jawor i w ręce swe klasał co chwila, a wszystko kończyło się krwawo, gdy Laura się zwala — Maryla!

Maryle postubił Putkamer i było z niej wielka grafini, Dał nie są już czyny to samo i wszystkie innej się czyni.

O, dzieła majnek Maryli i ludzie o grafach nie słuchaj, a w wierszach poeci zanill nie o swych cierpieniach nie pisał.

Lecz wolą: nie pisać, nie tworzyć nie mówić, nie myśleć, nie pisać, lecz tylko... kawiarnię otworzyć i mile w niej poeci swych witać.

Więc jeśli się bawić pragniecieś kawiarnia otwarta, panowie! prosimy, najmilsi na świecie — za wczes pjenjeż dził zdrowi!!!

Stawomir Folfasiński.

Czarne chmury poza Blachownią

Parę lat przed wojną, kiedy kryzys rozpostarł swą nędzę i biedę po całym kraju, a więc w latach 1930 do 1936 czekali się w miejscowej prasie reportaże z niedalekiej Blachowni groźnie zatytułowane: „Czarne chmury nad Blachownią”.

I naprawdę były wtedy czarne chmury niedoli nad Blachownią, miejscowością nie pozbawioną wszelkich cech piękna w naturze, co kontrastowało jeszcze wyraźniej ze smutną rzeczywistością.

Trzeba nam bowiem wiedzieć, że Blachownia jest położona nad ładnym, rozległym stawem i tworzy jakby bramę do dalekiego na zachód ciągnącego się od niej lasów. Jadąc z osady do Czeszostowa, skracamy od Ostrowa na prawo i po 1 km drogi wśród młodego lasu ukazuje się nam poprzez korony przyrośniętych brzoź kocieli wybudowany przez miejscową ludność. Podjeżdżając dalej przed długi piętrowy budynek w ogrodzie, zwany „zamiem” widzimy na tablicy napis „Skola Ludowa w Blachowni”. Do niedawna była to siedziba ostawionego „SS — Umsiedlungsstabu” — miejsce zbrodni i rabunku dla ucięcia niemieckich na wschodzie. Nieco dalej, po tej samej stronie jest Spółdzielnia Spożywców, na przeciw lokal młodzieży TUR i po paru krokach widziane centrum życia tego osiedla a cel naszej wizyty — Huta Blachownia.

Jest sobota i dzisiaj praca trwa tylko 6 godzin, a że już jest po 12-iej, huta odpycha. Nawet nie widać robotników na drodze, ale ktoś zmierza ku furcie fabrycznej. Poznałem go, to ob. Sońcicki, stary pracownik huty, a teraz szef biura. Zapytany o obecne stosunki na „wytwarzal” (zn. w kierownictwie huty utrzymuje informacje nas, że ob. Leonard jest teraz dyrektorem, mianowanym przez Grupę Operacyjną Rady Ministrów, Wydział Ekonomiczny. Z ramienia administracji zasiada w kierownictwie nasz chwilowy rozmówca i robotnicy mają tam swój głos w postaci jednego przedstawiciela Rady Załogowej. Ponieważ sam nie ma czasu „prosi o niezatrzymywanie go dłużej i prowadzi nas do samego dyrektora, który nas przyjmując w swoim gabinecie, zasypany stołem pism, planów, rysunków i notatek.

Postać to powiemy, nie prezentacyjnie, szczerze skromnie ubrany, ciagle w tej samej „skórze” (znamy go bowiem już od kilku lat, jeszcze z czasów jego inżynierstwa huta). Przybywszy przed wójną przeżal on w hucie ciężkie czasy okupacji i teraz wykonywać swoje wiadomości i znajomości zakładu, służy mu na najwyższym i odpowiedzialnym stanowisku. Stanowi on jak gdyby charakterystyczny typ kierownika, wytworzonej przez nowy ustroj, demokracji. Praca dyrektorska: dla której uznanie użytecznym po wsze z nami robotników, nie przeszkadza mu wcale w postępowaniu prostym człowiekiem. Prosi on zaraz przez urzędka ob. Pietraszkę, kojęz z Rady Załogowej, żeby nas wywiad był wyczerpującym.

W międzyczasy zaczyna opowiadać na nasze ogólne zapytanie: jak fabryka węgowała przed wojną, jak przetrwała okupację, w jaki sposób i przy jakich trudnościach zaczyna życie w nowej Polsce?

— A więc rok 1939 był rokiem dobrym, huta pracowała z załogą około 400 ludzi, produkcja była pokaźna, zarobki dawały robotnikom możliwość dobrej egzystencji i wszystkim zapowiadało jak najlepszy rozwój, który na nieszczenie został przetyty przez wybuch wojny niemieckiej.

Zostaliśmy przyłączeni do Rzeszy, gdzie prawo własności było zupełnie inężne, pojeże przez okupanta, jak w GG. Tu nie tylko własność państwowa, ale i najmniejsza nawet prywatna niegła konfiskacje na rzecz państwa niemieckiego, które zarząd nad tymi majątkami poleciło sprawować swoim najwęższym katem spod znaku SS. Niedaleko stał mielśmy nawet szlab tych „panów” — na cały powiat „Blachidid”, (fakt to bowiem nęwą ochrzcił nasi „kulturirigerzy” Blachidid).

Huta pod zarządem treuhänderów miała przez przeszło 2 lata produkcję pokojową, cierpieć przy tym na brak surowca. Jeśli chodzi o skalę życia, to niemy nie wiele przykładał wagi do potrzeb ludności. Huta, szła na 3—4 dni w tygodniu. Ze zaś jeszcze wtedy warunki były żońne robotnicy byli zadowoleni, że nie potrzebnęli się tak wiele wysiłać dla gniewadzonego wroga. W 1942 roku, kiedy bombowce alianckie unicieruńczyli część przemysłu niemieckiego na zachodzie uznano, że i nasza huta może się przydać produkcji zbrojeniowej Niemców.

Przemysłowiec Händler zakupił hute za 650 tys. marek od państwa niemieckiego i przejąwszy i lipca tegoż roku, poczęł ją gwałtownie przebudowywać i nastawiać na produkcję bomb i granatów.

— Koszty tych inwestycji pokrywane wyłącznie z zysków, jakie huta miała i dawała — dodał ob. Pietrzak.

— Powstały tak nowoczesne piece emalierne, ale w wielki gazowy, hala wyrobów kutelanych i rozszerzona obróbka mechaniczna wstawiając kilka dobrych maszyn — wymieniał ob. dyrektor.

Na ten czas zjawiała się ob. ob. Matysiak i Morzyk z Rady Załogowej, którzy wturali swoje, natwiercili im na sercu leżące uwagi. Ob. Morzyk: — Wtedy pracowaliśmy po 10 do 12 godzin na dobre, niedziele bez przerwy w pracy. Tak samo musieliśmy pracować nasze dzieci poczynając od 14 lat.

Ob. Matysiak: — Place były śmieśnicie male, bo wykwalifikowany rzemieślnik (brzydzak miał 60 fenigów na godzinę, a ci najmłodsi tylko 10—12 zł. Akordy były — ciężkie i za stęgowanymi nawet nocne zmiany.

(Dalszy ciąg nastąpi)

Kronika kielecka

Pożegnanie poborowych

W tych dniach Kierownik Miejskiego Oddziału Informacji i Propagandy w Kielcach Ob. L. Koprowski żegnał w obecności por. Wilka na placu w R.K.U. poborowych kandydatów na podoficerów wyjeżdżających do Szkoły Podoficerskiej do Warszawy. W swoim przemówieniu pożegnał między innymi wyślnął motyw rekrutacji i poboru, nadmienając, że jest to normalny pobór, celem przeszkolenia. Jest to tylko pokojowy obowiązek wypełnienia służby wojskowej, tak bardzo pożyteczny pod każdym względem dla poborowego, jak i dla kraju. Na konieczność poboru składa się również fakt obecnej demobilizacji w Wojsku Polskim i polonizowania Ziemi Zachodniej przez Wojsko Polskie. Obywatel Koprowski rozdał poborowym szereg ciekawych broszur jak: „Słowniczek polityczny dla żołnierzy”, „Przyjaźń Polsko-Radziecka” itp.

Zjazd sił pomiarowych

W dniach 24 i 25 m. w Kielcach w lokalu Wojewódzkiego Urzędu Ziemskiego odbył się zjazd inżynierów, mierników, techników i innych sił pomiarowych. Zjazd miał na celu oznaczenie wszystkich z przeprowadzoną reorganizacją miernictwa, z jego aktualnymi zagadnieniami, z rolą miernictwa w odbudowie krajowej oraz z możliwością zorganizowania się i wypowledzenia.

Odczyt mgr Krzeczowskiego

W dniu 10.VI 1945 r. w Domu Kultury w Kielcach odbył się odczyt mgr. Jerzego Krzeczowskiego, zast. Naczelnika Wojewódzkiego Wydziału Kultury i Sztuki na temat „O istocie kultury”.

Prelegent w wyczerpującym wykładzie omówił zagadnienia kultury oraz problemy związane z jej upowszechnieniem. Odczyt wywołał duże zainteresowanie wśród przedstawicieli świata kulturalno-artystycznego, naukowego i młodzieży licealnej, dlatego sądzimy, że zostanie powtórzony — i to nie tylko w Kielcach, ale i w innych większych miastach woj. kieleckiego.

Ubezpieczalnia kielecka na drodze do rozwoju

(Z) Jak wiemy Ubezpieczalnia Społeczna w Kielcach w czasie ofensywy została doszczętnie spalona. Zorganizowanie więc jej od podstaw kosztowało wiele wysiłków i trudów pracowników, którzy podejmując się najcięższych prac uporządkowali biura, zwieźli aptekę ze Skarżyska, zaprowadzili akta i ze skrom-

nych składek przystąpili do wypłaty zasiłków i rent. Po czterech miesiącach woiności placówka ta zupełnie już dobrze funkcjonuje, apteka wydaje lek, każda wypłaca do 1 czerwca blisko ćwierć miliona, tytułem rent, biuro leczenia wysłało do Buska na kurację pierwszy transport chorych. Wielką bolączką Ubezpieczalni jest brak lokali dla przychodni szpitalogrudziej, zakrojonej na wielką skalę. Przychodnia taka jest konieczna ze względu na szeregąację ze gruźlicą, której nasilenie jest wynikiem 5-letniej niewoli. Podczasującym jednak jest odyskanie zabranego przez Niemców aparatu rentgenowskiego, który ludność przyjmie z radością, gdyż prywatne prześwietlenia pochłaniają ogromne sumy, na co młoda Ubezpieczalnia nie mogła sobie pozwolić. Również sprawy organizacyjne pominięły się rozwinęły na terenie Ubezpieczalni Kieleckiej: zorganizowano tu komórkę P.P.R. i P.P.S. oraz kółko Ligi Morskiej. Pracownicy mają swoją stołownię, gdzie otrzymują obiady na mieście. Personel Ubezpieczalni składający się ze 137 osób z dyrektorem ob. Wojciechowskim na czele, zakładać się placówkę dał maksimum pracy i poświęcenia: jest to placówka społeczna i jeśli społeczeństwo nie podejrzeje do tych spraw ze zrozumieniem, to pokrzywdzona będzie jedynie ludność pracująca. Apeluemy więc do wszystkich pracodawców, aby swe obowiązki spełniali należycie zgłaszając pracowników i placąc za nich składki. Tylko wspólnymi siłami podźwignięmy tę ważną placówkę, z czego najwięcej będzie korzystała klasa pracująca.

Przesiedleńcy stwierdzają...

W dniu 22 czerwca b. r. zgłosił się do Oddziału P.U.R.-u ob. Łakomicę Jacynty, pochodzący z gm. Dąbrowa, pow. kieleckiego, który dnia 1. czerwca wyjechał z transportem przesiedleńców na Śląsk Dolny do Oleśnicy i zeznał co następuje:

Wymieniony otrzymał w miejscowości Paufkirch 36 ha ziemi z pierwszorzędnymi budynkami. Budynek mieszkalny murywany o 12 pokojach i 2 kuchniach częściowo umeblowany. Budynki gospodarcze pierwszorządne, narzędzia, rolnicze wszystkie, potrzebne do prowadzenia nowoczesnego gospodarstwa. Ziemia dobra, ozimina obsłana, wiosenne zboże zasiane częściowo. Urodzaje bardzo ładne. Inwentarz żywy obiecany. Władze polskie miejscowe odnośną się do przesiedleńców żywcem, szczególnie Starosta w Trzebnie ob. Bak Dziężyński, Szkolniowi dał przesiedleńców: są ci, którzy nie myślał poważnie pracować, a ja dał samotni na rabunek, tzw. „ciuchy” i tylko kompromitują społeczeństwo polskie. Ob. Łakomicę uważa, że należałoby kontrolować

ściśle ludzi, którzy ze zrabowanymi rzeczami ustawicznie podróżują. W tej okolicy rodzin niemieckich bardzo mało, a jeżeli powraca jakiś rodzina niemiecka, odnosi się, do przesiedleńców grzeźnie i pracuje u nich jako robotnicy rolni. Ci zaś, którzy pozostali, wyrażają się z oburzeniem o czasach rządów hitlerowskich z powodu ucisku i przesładowań, jakie musieli znieść. W całej okolicy spokojnie i cicho. W okolicy Trzebny jest jeszcze wiele gospodarstw rolnych, czekających na osadników. W miejscowości Paufkirch jest polska szkoła z jedną salą nauczycielską. Budynek szkolny bardzo ładny, niezniszczony. Kocioł i budynki parafialne bardzo piękne, ale kładzie brak. Do parafii należy 36 ha ziemi. Ob. Łakomicę przyjechał do rodzinnej wioski, aby zabrać resztę rodzin ze wsi i osadzić ich na roli razem ze swoimi. Z gminy Dąbrowa wyjechała już poważna część przesiedleńców na Dolny Śląsk. Należy zaznaczyć, powiada ob. Łakomicę, że pomimo szalonej propagandy fałszywszyskiej tu w okolicach Kielc i trudności transportowych ob. Sowiński, kier. P.U.R. w Kielcach ze swoim aparatem urzędowym pokonuje te przeszkody i dzięki sprawności P.U.R. przesiedlono na zachód ok. 60.000 przesiedleńców i repatriantów.

Ob. Łakomicę apeluje do społeczeństwa w Kielecczyźnie, aby nie dawalo posłuchu fałszywej fałszywszyskiej propagandzie, a z całym zaufaniem wyjeżdżało na Dolny Śląsk, bo prawdziwych gospodarzy rolnych, którzy pracują poważnie nie spotka żądów w ich osiedlaniu, z którego będą na pewno zadowoleni. L. J.

Przysposobienie Wojskowe młodzieży na terenie Kiele

Na podstawie rozporządzenia Departamentu Mobilizacyjnego przy Miejskiej R.K.U. został stworzony czwarty Referat Przysposobienia Wojskowego i Wychowania Fizycznego. Chociaż P.W. i W.F. oparte jest na zarządzeniach przedwojennych, jednak różnica jest ta, że P.W. obecnie obejmuje nie tylko młodzież szkół średnich lecz także młodzież pozaszkolną, zgrupowaną w związkach młodzieżowych jak: T.O.R., „Wici”, Z.W.M. przez wykształcenia wojowego młodzieży w P.W. otrzyma wykształcenie ideologiczne. Program P.W. obejmuje więc:

- 1. Wykształcenie ideologiczne.
- 2. Wykształcenie strzeleckie z nauką o broni.
- 3. Wykształcenie bojowe z terenoznawstwem.
- 4. Naukę służby.
- 5. Wychowanie fizyczne.

Powwyższy program realizowany jest w ciągu trzech lat w kolejnych trzech stopniach. Klasie IV gimnazjum odpowiada 1-szy stopień i II klasa liceum — to drugi i trzeci stopień wykształcenia P.W. Na naukę przewidziane są 4 godziny tygodniowo: treść i ćwiczenia. Czwarty Referat R.K.U. w Kielcach pod kierownictwem ppor. Gruszeckiego zorganizował już 11 hufców szkolnych i 5 pozaszkolnych oraz 27 haufce żeńskie. Również kobiety po ukończeniu 17 lat życia podlegają wykształceniu P.W. z programem dla nich przystosowanym z dodaniem ratownictwa sanitarnego. Tak więc młodzież męska, która ukończy trzy stopnie wykształcenia P.W. jest materialem do szkół oficerskich — kobiety mogą być użyte do służby pomocniczej i sanitarnej. Między P.W. i władzami sportowymi istnieje ścisła współpraca i nowe jest zniesienie zakazu występowania młodzieży szkolnej w zawodach.

Jeżeli chodzi o P.W. szkół średnich i związków młodzieżowych w Kielcach to niedługo krotkie dało się zauważyć, że młodzież mimo kilku miesięcy ćwiczeń maszeruje bez znanstwa zbierając odłaski kielczan na każdej defiladzie.

Groźny pożar pod Kielcami

(MK) We wsi i gminie Niewachłów (w odległości 3 km. od Kielc) wyniki groźny pożar spowodowany przez dzieci w zagrodzie gospodarza Józefa Surowca, bawiące się rakietami. Jedną z nich spadła na dach stodoły pokryty słomą. Ogień, mając podatny łatwopalny materiał, rozszerzył się z szaloną szybkością, przynosząc się na sąsiednie, prawie wszystkie drewniane zabudowania. Ratunek był opóźniony, ponieważ wszystkie dorosłe osoby były o tej porze do godz. 9-ej rano w polu lub w mieście na jarmarku. Pierwsza na miejsce pożaru przybyła miejscowa straż ochotnicza, a następnie z sąsiednich wsi: Miedzianej Góry, Kostomłotowa, Czarnowa oraz Mielaka Zawodowa Straż Pożarna z Kielc.

Akcja ratunkowa była utrudniona wskutek niedostatecznej ilości wody. Czerpano ją ze studni oraz z rzeki Szwagraniec, odległej o 1 km od miejsca pożaru. Pożar w ciągu dwóch godzin został zlokalizowany, jednak na poszczególnych miejscach paliło się prawie do wieczora. Spalono się 10 domów mieszkalnych i 11 stodoł oraz obory, stajnie, komórki i piwnice. Poszkodowanymi są gospodarze: Józef Surowiec, Józef Kotol, Stanisław Zarowniecki, Karol Kuta, Wincenty Zapala, Jan Krut, Antoni Zapala, Władysław Jachowicz, Józef Wójcik, Franciszek Wójcik, Jan Surowiec, Maria Borkowska oraz drugi Franciszek Wójcik. Bez dachu nad głową pozostali 63 osoby. Na terenie zagrody Wincentego Zapala wskutek zarządzenia, dzieci: 6-ciu letniego Bolesława Wachy i 1½ rocznego Stanisława Kutę, dzieci te przewieziono samochodem strażackim do szpitala miejskiego, gdzie lekarz stwierdził ich śmierć. W czasie akcji ratunkowej zginęli poparzeni strażacy: Józef Detka, Stanisław Detka, Stanisław Mikolajczyk, Niewachlowski, Stanisław Gasiór — z Kostomłotów oraz gospodarz Józef Surowiec.

Wiadomości z kraju

Część ludności Warszawy osiedli się w Elblągu i Olsztynie

Warszawa, (Polpress). Warszawa objęta opieką nad Elblągiem i Olsztynem. W tych miastach osiedli się na nadmiar ludności stolicy. Celem ujęcia akcji przesiedleńczej w ramy zorganizowane powołał w Warszawie 20 punktów zapisu na wyjazd.

Inspekcja ministerialna w okręgu Mazurskim

Warszawa, (Polpress). Pełnomocnik generalny dla ziem odzyskanych Min. Edward Ochab oraz zastępcę jego Podsekretarz Stanu Aleksander Kaczocha-Józefski odbyli podróż po okręgu Mazurskim celem zbadania warunków przygotowania tego terenu do nasilonej akcji osiedleńczej.

W ostatniej chwili południowe powiaty okręgu Mazurskiego są już zaludnione żywołem polskim w 30 proc. Chleba i ziemniaków osiedleńcy dostają na miejscu w ilości całkowicie wystarczającej.

Próby niemieckiej dywersji w szkołach śląskich

Bytom, (Polpress). Doskonale rozwijające się szkolnictwo polskie na terenie Śląska, przepelnione szkoły, licznie garmąca się do oświaty młodzież — jest sobą w oku resztek niemieckich pozostałości na Śląsku. Ostatnio w jednej ze szkół w Bytomiu przyłapano Niemkę, która rozstrzelała wśród młodzieży plotki, mające na celu zastraszanie przed uczęszczaniem do szkoły i, śniecie ogólnego zamętu. Złożwła plotkarkę aresztowano. Społeczeństwo śląskie jest oburzone i zasiepokojone dywersją niemiecką. Ludność śląska

Przydziały dla świata nauki

Warszawa, (Polpress). Ministerstwo Oświaty uzyskało nowe przydziały wyrobów tekstylnych dla przedstawicieli świata nauki, jak profesorów wyższych uczelni, docentów, dyrektorów i kierowników bibliotek publicznych.

Podpisanie aktu kapitulacji na ekranie

Łódź, (Polpress). Na ekranach polskich ukazał się już dodatek reportażowy produkcji radzieckiej p. t. „Stępnadź zwycięstwa nad Berlinem”. Ilustruje on przebieg niewdanych walk w stolicy Rzeszy. Na gruzach Bramy Brandenburskiej, na Unter den Linden i Friedrichstrasse Armia Czerwona zadaje ostateczny cios w samo serce Niemiec.

Ilustracja słowem jest umiejętnie dobrana, a kiedy wśród buki dział padają słowa: „Za Stalingrad, za Smoleńsk, za Kijów, za Warszawę...”, uczucie sprawiedliwej pomsty przepelnia serce każdego Polaka.

Reportaż kończy się historyczną sceną podpisania aktu bezwarunkowej kapitulacji przez marszałka Kettla, gen. Friedeburga i Stumpha. Uważa się przykuta w pierwszym rzędzie, męska, skupiona twarz marsz. Zukowa i maski Niemców, z trudem opasowujących zdenerwowanie.

Wypadek samochodowy prof. Juliusza Kleinera

Łódź, (Polpress). Jak się dowiadujemy, znakomity polonista Juliusz Kleiner, profesor Uniwersytetu im. Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie, uległ wypadkowi samochodowemu i doznał złamań kości biodrowej.

List polskiej młodzieży demokratycznej w Anglii do młodzieży polskiej w kraju

Warszawa, (Polpress). Wśród objawów konsolidacji demokratycznych elementów emigracji polskiej na specjalną uwagę zasługuje list, jaki skierowała demokratyczna młodzież polska w Anglii do organizacji młodzieżowych w kraju. Młodzi członkowie Zjednoczenia Polskiego w Londynie zorganizowali się w ramach specjalnej sekcji młodzieżowej. Sekcja stawia sobie za zadanie zorganizowanie młodzieży emigracyjnej w celu jak najszybszego powrotu do kraju oraz informowanie młodzieży brytyjskiej i międzynarodowych organizacji młodzieżowych o osiągnięciach i postulatach młodzieży polskiej w kraju. Sekcja młodzieży Zjednoczenia Polskiego w Londynie wyraża nadzieję, że w najbliższym czasie nawiązany zostanie kontakt między młodzieżą brytyjską, a demokratyczną młodzieżą polską, która bohatercko oparła się hitlerowskiemu najazdowi w okresie 1939-45, a któ-

ra obecnie bierze czynny udział w budowie silnej, wolnej i demokratycznej Polski. Młodzi Polacy w Anglii piszą:

Będziemy pracowali w miarę naszych możliwości i umiejętności nad zbliżaniem pomiędzy młodymi demokratami Wielkiej Brytanii i Polski. Uważamy, że młodzież, polska i rzeszona przez wojnę poza granice kraju powinna jak najrychlej mieć udostępnioną możliwość repatriacji. Sekcja młodzieży będzie przeciwdziałała zdraździeckiej polityce reakcyjnych klik emigracyjnych, które usiłują przeszkodzić repatriacji, aby kontynuować swe rządy nad emigrantami. Przesyłamy braterskie pozdrowienia dla organizacji demokratycznej młodzieży w kraju, wyrażając nadzieję, że w „nim czasie będziemy mogli pracować wspólnie w Ojczyźnie nad jej odbudową”.

»Życie społeczne — a kobieta«

Nasza korespondentka ze Skarżyska nad-
syła następujące uwagi o znikomym życiu
dotychczas kobiet polskich w życiu
społecznym i politycznym. Prosimy nasze
czytelniczki o zabranie głosu w tej sprawie
na łamach naszego pisma.

Redakcja.

Zastanawiam się bardzo dlaczego tak ma-
ło kobiet garnie się do organizacji, a jeśli
należą, to rola ich przeważnie jest bierna.
A szkoda bardzo — i jakże to dziwne za-
rzędnictwo.

Jeśli dziś mają pierwszy głos robotnicy,
chłopi i inteligencja pracująca, dlaczego
mamy kobiety w tyle. Oczywiście, że mamy
znane, cenione i aktywne obywatelki. Ogół-
nie jednak sprawę rozpatrując, za mało ko-
biet garnie się do życia społecznego i po-
litycznego, lub chociażby do związków za-
wodowych. Czyż my mamy być poza nawia-

sem! Czyż oprócz kołosa własnego nosa nie
widzieć nie potrzebujemy! Wszak idąc w
życie, w tłum, w masę dostrzegamy wiele
rzeczy: co kogo boli, co walczy, czego chce
Tyłko, my, kobiety zawsze jesteśmy na ubo-
czu. Tak być nie powinno.

Podczas wojny zginęło wielu naszych me-
żów, synów, braci i narzeczonych. Samot-
nie przeważnie borykamy się z życiem, a
cieńszą, dźwigamy ciężarków nie mniejszy,
niż mężczyźni, a może większy, zważywszy
nasze słabe siły. A więc nie mniej niż oni
powinnyśmy się zrzęcać w celu zdobycia
praw i wzajemnej pomocy. Gromada zawsze
jest silniejsza od jednostki. Powinnyśmy
się zatem garnąć do pracy społecznej i
politycznej.

Gdy spojrzymy prawdzie w oczy, to po-
winniśmy sobie, że jednak w wielu wypadkach
byłyśmy krzywdzone i moralnie i material-

nie. Nieraz kobieta staczała się w dół,
bo warunki materialne do tego ją pchnęły.
A nie było nikogo, ktoby chciał się zają-
wać podnoszeniem niebezpiecznych ofiar, a
jeśli i był ktoś, to nie wiele zdziałał.

A któż o nas będzie dbał, gdy my same
o sobie nie pomyślimy.

Zrezygnujmy nie wystraszona myśl o sobie,
musimy myśleć i o naszych dzieciach i o
naszych inwidydach i o całym kraju.

Aby tym zadaniem, jakie ciąży na na-
szym społeczeństwie w okresie odbudowy
gospodarczej i kulturalnej sprostać, treba
masowego udziału kobiet w życiu spo-
łecznym, trzeba uświadomienia, trzeba or-
ganizacji. Jeśli nie będziemy szły naprzód
to ciagle będziemy pionkami na szachowni
czy życia.

A więc, idźmy naprzód w życie społeczne
i polityczne. Ono da nam uświadomienie,
da nam zrozumienie naszej roli w spo-
łeczności i państwie, oraz takie czy inne
korzyści moralne i materialne.

Kultura i sztuka

Popularne wydanie arcydzieł literatury
Łódź (Polp्रेस). Nakładem Spółz. Wy-
dawniczej „Czytelnik” ukaza się niebawem
popularne wydania „Kryzysów” Sienkiew-
skiego oraz „Starej baśni” Kraszewskiego.
Oba to arcydzieła są już w druku.
Spółdzielnia przystępuje również do wzo-
wienia popularnego wydawnictwa „Biblioteki
Klasyków” przeznaczonej dla bibliotek
samorządowych. W „Bibliotecę” tej w-
kaza się dzieła Mickiewicza, Słowackiego,
Kochanowskiego, Wyspiańskiego i innych.

Nowy teatr w Krakowie
Kraków (Polp्रेस). Teatr Plastyków zna-
ny z czasów przedwojennych jako artysty-
czna placówka eksperymentalna (w Polsce
pod nazwą „Oricót”) wznowia swą działal-
ność. Na inaugurację wybrano sztukę nie-
dawno zmarłego malarza i poety moderny-
stycznego Tytusza Czyczewskiego „Smień-
ca Pauna”.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

L. dz. 119/45.

Zawiadomienie

Powiatowy Urząd Samochodowy w Częstochowie zawiada-
mia, że egzamin kandydatów na kierowców samochodowych od-
będzie się w dniu 11 lipca 1945 r., w lokalu Urzędu ul. Kosciusz-
ki Nr. 2/6.

Podania wraz z obowiązującymi opłatami w tymże Powia-
towym Urzędzie Samochodowym w godzinach od 8—11.

Kierownik Powiatowego Urzędu Samochodowego

(—) E. Osgowski kpt.

Do powracających z obozów!

Poszukuję syna Ryszarda Ptasieńskiego

ur. 12 lutego 1927 r.

w Częstochowie, który jeszcze w styczniu b. r. znajdował się
w obozie koncentracyjnym Flossenbürg pod Nr. 12373. Kto-
by cokolwiek o nim wiedział proszony jest bardzo o poda-
nie wiadomości Józefowi Ptasieńskiemu, Częstochowa, II-ga
Aleja 40 m. 17.

Tymczasowy Zarząd Państwowy

fabryki czekolady

„E. Wedel”

podaje do wiadomości, że firma
nie wyrabia czekolady tablicz-
kowej.
Czekolada tabliczkowa w ety-
kietach „E. WEDEL” znajdujące
się w handlu jest fałszowana.
Osoby podważające wrobły
firmy „E. WEDEL” będą po-
ciągane do odpowiedzialności
sądowej.

Przyw. 2. LICEUM HANDLOWE

4. ISTE. 2. GIMN. KUPIECKIE

Siostrz. Gimnazjum w Częstochowie

Przyjmuje zgłoszenia nowych

uczennic od dnia 2.VII.1945 r.

W pierwszym terminie egzami-
na wstępne:

piątnicą

dnia 16 i 17 lipca 1945 roku.

dnia 20, 21 i 24 lipca 1945 roku.

Kancelaria czynna od godz.

8,15 i od 15-17

4342

Podziękowanie

W. Ka. Łabędziewiczowi, Vi.

ce, Prezydentowi Miasta p.

Kapłankiemu i Naczelnikowi

Wydziału Oświaty p. Stali,

Rodzicom i wszystkim uczest-

nikom, którzy wzięli udział w

dnia 23.6.1945 r. w nowym

ceniu Przedszkola Miejskiego

Nr. 12 przy ul. Brzezińskiej

Nr. 8 ta droga składa staro-

polkie „Bóg zapłać”

Komitet

Przedszkola Nr. 12

4400

Nowostwarta

WYTWÓRNI CUKROW T. WÓJCIWICZ

Częst., Stary Rynek Nr. 20

połącza swoje wuby.

Kupuje cukier.

4400

Dr. Mozolowska

choroby

skórno-weneryczne

Częstochowa, Katedralny P.

godz. 9-5

3182

Podziękowanie

Wszystkim tym, którzy od-

дали ostatnią przysługę ukoch-

anemu ojcu naszemu

ś. p.

Władysławowi Skalkowi

a w szczególności ks. Ramkier-

owi, p. Zgierskiemu i inż.

Skuciewiczowi p. Schulblekcie,

nam, Strażom fabryki „Stra-

dom”, „Częstochowska” (Za-

patczani, Panierni i tym

wszystkim, którzy wzięli udział

w odprawieniu zwłok

na miejsce wiecznego spoczyn-

ku składają serdeczne „Bóg

zapłać”

C. G. R. K.

Zawiadomienie

W piątą bolesną rocznicę

śmierci naszego drogiego syna

na i brata

ś. p.

Zdzisława Czerwińskiego

urodzony dnia 4.12.1914 roku,

rozstrzelanego w lesie olsztyń-

skim przez hitlerowców, od-

prawiona zostanie Msza św.

z udziałem w kościele św. Rodzi,

ur. dn. 2 lipca b. r. o godz.

9 rano.

O czym zawiadamiają

Matka, siostra i rodzina.

4382

Podziękowanie

Wszystkim, którzy wzięli udział

w pogrzebie żony i matki

naszej

ś. p.

Walerii Gilńskiej

a w szczególności ks. prob. K.

Sowale, p. Zajacowi, krewnym,

siadom, znajomym i tym,

którzy nieśli na swych bra-

kach zwłoki na miejsce wiecz-

nego spoczynku składają z

głębokim sercem staropolskie

„Bóg zapłać”

mat., córka i synowie.

4384

Zgubione karte rozpoznawczą wyd.

w Częstochowie, kartę rejestra-

cyjną, kartę kupna roweru, nr. ramy

131347, kartę rejestracyjną roweru

na nazwisko Witik Natalia, 4355

Częst., Mała 25

4382

Zgubione karte rozpoznawczą wyd.

w Częstochowie, kartę rejestra-

cyjną wojskową na nazwisko

Kaull Kazimierz, Łaskawego zna-

laczne proszę o zwrot pod adresem

w dowodzie.

4382

Zgubione zaświadczenie rowerow-

ej firmy „Najster” Nr. ramy

188688, na nazwisko Edward Pi-

chowski.

4382

Zaginęła sukienka z atryb. „Batler-

ków” jasno brązowa w drodze dnia

27 na ulicy Piłsudskiego róg Alei

o godzinie 7—7:30 wieczorem. Ła-

skawy znalazca proszony jest o

zwroćcenie za wynagrodzeniem. Pił-

sudskiego 11, m. 16

4403

Zgubione książeczki Uberzeplaceni

Spółdzielni w Częstochowie na naz-

wisko Jordan Józef

4415

Skradzione w Warszawie dowody,

karte rozpoznawczą, kartę rejestr-

acyjną, kartę kupna roweru na naz-

wisko Jaskólski Władysław

4401

Zgubione karte rozpoznawczą, kartę

rejestracyjną wyd. przez gm.

Grabówkę, kartę kupna roweru na

nazwisko Horenciak Walerki.

4401

Unieważniam zagubioną kartę

rozpoznawczą wyd. w Częst., Fari-

ego Jawęjskiego, zam. Wieluńska

17.

4399

Unieważniam się księżeczki wyda-

ne w Warszawie przez Uberple-

czalnie „Polonica i Z. U. S. świa-

dectwa szkolne, świadectwa pra-

cy oraz dowód osobisty wystawio-

ne na nazwisko Kucharski Roman,

które uległy zniszczeniu w o-

statku działającym w Warszawie

w sierpniu 1944

4370

Skradzione karte rozpoznawczą

w Częst., na nazwisko Wie-

zrozek Antoni

4406

Unieważniam zagubioną kartę

rozpoznawczą wyd. w Częst., Fari-

ego Jawęjskiego, zam. Wieluńska

17.

4399

Skradzione karte rozpoznawczą

w Częst., na nazwisko Wie-

zrozek Antoni

4406

Unieważniam zagubioną kartę

rozpoznawczą wyd. w Częst., Fari-

ego Jawęjskiego, zam. Wieluńska

17.

4399

Skradzione karte rozpoznawczą

w Częst., na nazwisko Wie-

zrozek Antoni

4406

Unieważniam zagubioną kartę

rozpoznawczą wyd. w Częst., Fari-

ego Jawęjskiego, zam. Wieluńska

17.

4399

Skradzione karte rozpoznawczą

w Częst., na nazwisko Wie-

zrozek Antoni

4406

Unieważniam zagubioną kartę

rozpoznawczą wyd. w Częst., Fari-

ego Jawęjskiego, zam. Wieluńska

17.

4399

Skradzione karte rozpoznawczą

w Częst., na nazwisko Wie-

zrozek Antoni

4406

Unieważniam zagubioną kartę

rozpoznawczą wyd. w Częst., Fari-

ego Jawęjskiego, zam. Wieluńska

17.

4399

Skradzione karte rozpoznawczą

w Częst., na nazwisko Wie-

zrozek Antoni

4406

Unieważniam zagubioną kartę

rozpoznawczą wyd. w Częst., Fari-

ego Jawęjskiego, zam. Wieluńska

17.

4399

Skradzione karte rozpoznawczą

w Częst., na nazwisko Wie-

zrozek Antoni

4406

Unieważniam zagubioną kartę

rozpoznawczą wyd. w Częst., Fari-

ego Jawęjskiego, zam. Wieluńska

17.

4399

Skradzione karte rozpoznawczą

w Częst., na nazwisko Wie-

zrozek Antoni

4406

Unieważniam zagubioną kartę

rozpoznawczą wyd. w Częst., Fari-

ego Jawęjskiego, zam. Wieluńska

17.

4399

Skradzione karte rozpoznawczą

w Częst., na nazwisko Wie-